

2014

Målaremästarna och
Svenska
Målareförbundet

Rolf Bladh

[SAMMANFATTNING AV BESLUT, DOMAR OCH UTTALANDEN]

Till vägledning vid tolkning av avtal och prislista

Målaremästarnas Riksförening och Svenska Målareförbundet har i egenskap av kollektivavtalets huvudavtalsparter i måleribranschen bearbetat den senaste sammanfattningen som omfattade tiden 1945 - 1982 och därvid låtit tillföra ärenden av aktualitet från tiden därefter fram till 31 december 1999.

I samband med detta har också innehållet konverterats genom att avtalshänvisningar och prislistepunkter anpassats till det riksavtal som tecknades den 29 april 1998 och omfattar tiden 1 april 1998 till 31 mars 2001.

Det bör även noteras att förhandlingsordningen i 15 § i kollektivavtalet förändrats 1 januari 1999, varvid distriktsskiljenämnderna avskaffats och en ytterligare förhandlingsnivå-central förhandling införts.

Syftet med detta dokument är att det ska utgöra vägledning vid tillämpning av kollektivavtalets regelverk och arbetsrättslig lagstiftning.

Efter varje beslut eller dom anges med någon av nedanstående siffror var besluten eller domarna har fattats liksom också tidpunkten för dessa.

- 1 = Beslut i Centrala Yrkesnämnden
- 2 = Beslut i Avtals- och Prislistenämnden
- 3 = Anteckning till förhandlingsprotokoll
- 4 = Uttalanden vid mätarkonferenser
- 5 = Beslut/Dom i Riksskiljenämnden

Stockholm i december 1999

Målaremästarnas Riksförening

Svenska Målareförbundet

INNEHÅLL

MÅLERIAVTALET	Sid
§ 1 Allmänna grundregler	9
Rätt att använda servicearbetare	11
§ 2 Timlön och bestämmelser vid tidarbete	
Brist på utbildade målare	12
Skadestånd med anl. av att målaremästare använt sig av icke yrkesutbildad arbetskraft för utförande av sådana ar- beten som icke är medgivna för nämnda arbetskraft.....	12
Bet för arbeten som utförts av icke yrkesutbildad arbetskraft	12
Bet för icke prissatt arbete (maskinmålning)	13
§ 5 Ackordsarbete	
Arbetsbeskrivning	14
Målerifaktas skyldighet att skriva ut mer än en komplett ackordsräkning med fördelning per ackord	14
Tillämpningsföreskrifter för delmätning	14
Delmätning	15
Avvikelse från lämnad arbetsbeskrivning	15
Arbetsuppgifter för lagbas	16
För sent lämnad arbetsbeskrivning	17
Bet för bättring av fabriksmålade snickerier	17
Överenskommelser som komplement till prislistan	17
Bevisbara fel och brister	17
§ 8 Resor och traktamenten	
Resekostnadsbidrag då arbetsgivaren ställer fordon till förfogande	18
Ändring av utgångspunkt för beräkning av resekost- nadsbidrag - uppsägning	19
§ 10 Arbetets ledning. Ordningsregler m.m.	
Ej iakttagit uppsägningstid	21
Ersättning för erforderliga handverktyg	21
Besök på arbetsplats	22

§ 11 Arbetsmiljöbestämmelser	
Omklädningsrums läge i förhållande till arbetsplats	23
§ 15 Förhandlingsordning vid rättstvister	
Förhandlingsvägran	24
§ 17 Mättningsbestämmelser	
Regler för avdrag av förskottslön före fördelning av ackordsöverskott samt utskrift av ackordsräkningar	25
UTBILDNINGSAVTALET	
§ § 3 Anställningsregler och lärotid	
Twist om anställning av lärlingar utan att dessförinnan inge ansökan därom	26
Återanställning av lärling	27
Anställning av lärling utan tillstånd	28
§ § 11 och 12 Lärlingsutbildning och Gesällprov	
Allsidig utbildning	28
AVTAL OM ANSTÄLLNINGSSKYDD	
Twist om anställningsform – Överenskommen visstids- anställning	29
SERVICEARBETARAVTALET	
§ 1 Avtalets omfattning	
Twist om huruvida avtalsbrott förelåg när servicearbetare utfört målningsarbete i en tvättstuga	30
ARBETSRÄTTSLIG LAGSTIFTNING	
Lagen om medbestämmande i arbetslivet	
§ 38 MBL samt kollektivavtalets § 15 Förhandlings- ordning vid rättstvister	31
§ 11 MBL	
TVIST OM HURUVIDA FÖRHANDLINGSSKYLDIGHET	
FÖRELIGGER FÖRE ANSTÄLLNING AV ARBETSLEDARE	32
Anlitande av UE för målning av luckor	33
Lagen om arbetsgivares kvittningsrätt	
Lönetvist – löneavdrag, arbetsgivarens kvittningsrätt	34
SEMESTERLAGEN	
Twist om arbetsgivares ansvar att utge semesterlön på grund av sjukdom vid fastställd arbetsskada	36

INNEHÅLL

ACKORDSPRISLISTAN	Sid
Allmänna bestämmelser	
Betalning för sprutning av element som ej sprutats i ett sammanhang	37
Tolkning av begreppet arbetsstycke gällande tak och väggar	37
Mättingsprinciper för målning av plåtfasad utvändigt	37
Fönsterbröstning av gipsskivor	37
Mätningssätt för portar	38
Betalning för målning av bagettlister som behandlats lösa ...	38
Träfiberplattor ingående i sekundärväggar	38
Prissättning av rörformade ventilationstrummor	38
Prissättning av 10 cm trälistor som uppspikats på vävyta	39
Ersättning för målning av lister i samband med sprutmålning	39
Måttbestämning av trälistor.....	40
Bet för vägg bestående av träfiberplattor på träreglar	40
Bet för vägg av spånplattor	40
Målning av bågkanter	41
Bet för målning av bågkanter	41
Bet för målning av kant på kopplad fönsterbåge där kopplets bågar behandlats olika	42
Bet för målning av kant på kopplad fönsterbåge där ena bågen varit av metall och den andra av trä	42
Bet för målning av ornerade trälistor	42
Övrigt	
Tryckimpregnerat trä	43
Prissättning av plåttrummor	43
Målning av järnkonstruktioner	43

AVDELNING I

Underbehandlings- och förberedelsearbete	43
Skyddning av lister	43
Rätt att låta lärling utföra golvtäckning	43
Skyddning av mursockel	44
Klarläggande av vad som ingår i "teknisk skyddning"	44
Bet för snörslagning	45
Bet för tejpningsarbete	45

AVDELNING II

Uppsättning av väv och tapet	45
Vävsättning i smygar	45
Inklistring och samtidig faststrykning med klister, lim etc.....	45
Tapetapparat	46
Rengöring av tapetapparat	46
Tillämpning av punkt 211	46
Tillämpning av punkt 212 mer än en gång i samma utrymme	46
Punkt 212:s tillämpning i trappuppgång	46
Tillämpning av punkt 212 i utrymme där trapporna är eller skall monteras	47
Utformning av regler för tapetsering i utrymmen med brutna tak samt i utrymmen där inklädda trummor finns	47
Nedtagning av el-radiatorer	48

AVDELNING III

Strykning eller sprutning	48
Bet för bättring av järnkonstruktioner inklusive icke tidigare behandlade muttrar och bultskallar	48
Prislistans avdelning III (punkt 302T eller punkt 304T).....	48
Skugglistor etc som vid sprutning ej skall inmätas i murytor	49
Behandling på masonitlist i tak	49

AVDELNING IV

VVS. El. Luckor samt Detaljer	49
Bet för målning av avstängningskran och rörkopplingar på rör till värmeelement som målats samtidigt och med samma färg som röret	49
Bet för målning av flänskopplingar på järntrummor	50
Måtsatt för luckor till säkringsboxar	50
Bet för ventilationsspringor i dörrar	50

AVDELNING V

Procentförändringar	51
Behandling av sk spårade plattor	51
Målning på Multisten	51
Extra instrykning i fogar	51
Prissättning av betongskärmar mellan balkonger och utsidor av balkonggavlar	51
Målning av bottnar i simbassäng och oljetanker	51
Målning av golv i vindsutrymmen	52
Behandling av läktare och trappor i sporthall	52
Begreppet "provisoriska lokaler"	53
Punkt 527:s tillämpning för arbete i resgodsexpedition	53
Pivåhängda perspektivfönster	53
Ersättning för avlyftning av perspektivfönster	53
Bet för lösa bågar till perspektivfönster	54
Taksprång	54
Definition av "fabriksgrundad panel"	54
Prislistans avdelning V(punkt 553).....	54
Målning av fönsterfals utvändigt	55
Prissättning fönsterkarmfals	56
Listbleck	56
Begränsningar 100 kvm eller 50 m	56
Tolkning av begreppet "avgränsade delar"	56
Bet för viss typ av stolpar	56
Punkt 631:s tillämpning i trappuppgång	57
Procenttillägg vid målning av omonterade balkongräcken	58
Procenttillägg vid målning av väggar i sk indragna balkonger	58
Procenttillägg för målning av fönster	58

Tillämpning av punkt 641, då behandling utförs innan skåp och garderober monteras	58
Olika behandlingar på tak och väggar i garderober och skåp ...	59
Begreppet "tak och väggar" i skåp	59
Tillämpning av punkt. 641då arbetet uppdelats på flera ackordslag	59
Punkt 641:s tillämpning i klädkammare	59
Upplag av material eller möbler	60
Tillämpning av punkt 642 med samtidig tillämpning av ställningsprocent	60
Tillägg enligt punkt 642 i vagnverkstad	60
Punkt 642:s tillämpning då upplag förekommit	61
Procenttillägg för utvändig målning av port- och trappdörrar	61
Procenttillägg vid målning av trappuppgång i nybyggnader där inflyttning ej skett	61
Procenttillägg för arbete i fabriksmatsal	62
S k "rörelseprocent"	62
Prislistans avdelning V(punkt 649 och punkt 650).....	62
Begreppet "villor"	63
Tillämpning av punkterna 541 och 650.....	63
Ersättning för materialtransport i fabriksbyggnad	64

MÅLERIAVTALET

§ 1 ALLMÄNNA GRUNDREGLER

Kollektivavtalets § 1 Allmänna grundregler

TVISTEN GÄLLDE ETT FÖRETAG SOM HADE SÅVÄL BYGGNADSARBETARE SOM MÅLARE ANSTÄLLDA DÄR DESSA GRUPPER ARBETADE I ETT GEMENSAMT ACKORD.

Ett företag hade vid sidan om kollektivavtalets bestämmelser tillsammans med de anställda målarna och byggnadsarbetarna gjort upp om ett gemensamhetsackord där båda dessa yrkesgrupper blandades i ett och samma ackord. Arbetena hade ej uppmätts enligt kollektivavtalets regler. Bolaget som infört detta lönesystem hade inte förhandlat med lokalavdelningen innan man införde detta.

Lokalavdelningen påkallade förhandling med bolaget och begärde skadestånd för brott mot kollektivavtalet. Parterna kunde ej enas, varför ärendet fördes vidare till Distriktsskiljenämnden av lokalavdelningen med yrkande om skadestånd.

Vid Distriktsskiljenämndens behandling medgav bolaget att man ej tillämpat den i kollektivavtalet fastställda arbetsformen och att man därmed ådragit sig skadeståndsskyldighet mot lokalavdelningen. Bolaget gjorde dock gällande som grund för jämkning av skadeståndet att den blandade arbetsformen inte medfört någon skada eller olägenhet för de enskilda arbetstagarna samt att man kommer att upphöra med denna arbetsform efter Distriktsskiljenämndens avgörande.

Distriktsskiljenämnden fastställde att bolaget ska tillämpa den fastställda arbetsformen enligt kollektivavtalet mellan Målaremästarnas Riksförening och Svenska Målareförbundet samt att förplikta bolaget att till lokalavdelningen utge skadestånd jämte ränta enligt 6 § räntelagen till dess betalning sker.

Bolaget överklagade Distriktsskiljenämndens beslut till Riksskiljenämnden och hemställde om anstånd med att utveckla sin talan till ett senare datum.

Riksskiljenämnden beslutade bifalla bolagets hemställan om anstånd med att utveckla sin talan men ställde som villkor för detta att parterna i tvisten skriftligen godkände att preskriptionstiden förlängdes så att

Riksskiljenämnden dessförinnan gavs möjlighet att avkunna dom. Såväl bolaget som lokalavdelningen godkände den av nämnden förlängda preskriptionstiden.

Riksskiljenämnden fann att bolaget avstått från att inkomma med den utveckling av sin talan som man hemställt om anstånd med att få göra. Vid telefonkontakt med bolaget påpekade detta att man inte längre hade för avsikt att inkomma med någon sådan talan.

Riksskiljenämnden avgjorde därefter ärendet på de handlingar som förelåg, varvid man konstaterade att Distriktsskiljenämnden varit helt enig i sin dom samt att inget nytt framkommit som påverkade dess sakförhållande.

Riksskiljenämnden beslutade lämna bolagets överklagan utan bifall samt fastställde Distriktsskiljenämndens dom.

(5/ 1989.06.06)

Kollektivavtalet för måleriyrket §§ 1 och 2 och servicearbetaravtalets § 1

TVIST OM ETT FÖRETAG HAR RÄTT ATT ANVÄNDA SERVICEARBETARE TILL ATT UTFÖRA HELA DEN S K A13-METODEN.

Ett företag hade använt servicearbetare till att utföra hela den s k A13-metoden. En lokalavdelning i Svenska Målareförbundet hävdade att företaget därigenom brutit mot såväl servicearbetaravtalets § 1 som kollektivavtalets §§ 1 och 2. I den lokala förhandling som hållits i frågan mellan arbetsgivaren och lokalavdelningen krävde lokalavdelningen ett skadestånd av företaget för brott mot nämnda avtalsparagrafer. Företaget avvisade lokalavdelningens krav.

Lokalavdelningen begärde Distriktsskiljenämndens prövning av tvisten.

Distriktsskiljenämnden kunde ej enas om tolkningen av de aktuella avtalsparagraferna, varför ärendet hänsköts till Riksskiljenämnden för prövning.

Riksskiljenämnden, som behandlade tvistefrågan med hjälp av tillkallad femte ledamot, konstaterade att arbetet omfattade renovering av c:a 600 fönster.

Arbetsgivaren hävdade att servicearbetaravtalet gav utrymme till att använda servicearbetare till den s k A13-metoden samt första strykning före färdigmålning och färdigmålning av fönstren avseende utsidan och bågarnas mellansidor. Till stöd för denna uppfattning åberopades servicearbetaravtalets § 1, lydande: "Arbete som exempelvis kompletterande isolering, tätning, omkittning av fönster och andra mindre måleriarbeten i anslutning därtill" detta innebar enligt arbetsgivaren att detta arbete kunde utföras på sätt som skett.

Lokalavdelningen hade å sin sida hävdat att färdigmålning och den strykning som föregår färdigmålning inte kan utföras av servicearbetare utan endast kan utföras av utlärd målare enligt riksavtalets §§ 1 och 2.

Riksskiljenämnden fann att bolaget åsidosatt riksavtalet för måleriyrket i avdelningen påtalade hänseenden. Riksskiljenämnden förpliktade bolaget att till lokalavdelningen utge allmänt skadestånd för kollektivavtalsbrott.

(5/ 1990.01.30)

§ 2 TIMLÖN OCH BESTÄMMELSER VID TIDARBETE

Brist på utbildade målare

För behandling av järnkonstruktioner, äger arbetsgivare rätt att anställa icke yrkesutbildad arbetskraft, då brist råder på utbildade målare.

För utvändig målning kan, i de fall då brist på utbildade målare råder, de lokala parterna medge rätt för avtalsbunden arbetsgivare att anställa icke yrkesutbildad arbetskraft.

(3/72)

Mom a): 1 och 2

Skadestånd med anledning av att målarmästare använt sig av icke yrkesutbildad arbetskraft 'för utförande av sådana arbeten som icke är medgivna för nämnda arbetskraft

I samtliga fall har Centrala Yrkesnämnden beslutat ålägga respektive målarmästare att utge skadestånd med belopp, vars storlek bedömts från fall till fall.

(1/04.03 och 02.06.49 samt 19.01.51)

Mom a): 1 och 2, § 1 mom. d) och § 5 mom. f) 2

Betalning för arbeten som utförts av icke yrkesutbildad arbetskraft

En målerifirma hade för målning av järnytor vid en oljedepå anlitat icke yrkesutbildad arbetskraft. Arbetet hade uppmätts enligt gällande måleriavtal. Målerifirman hade, under motivering att arbetet utförts av icke yrkesutbildad arbetskraft, vägrat utbetala det i ackordsräkningen upptagna överskottet.

Centrala Yrkesnämnden förklarade att grundprincipen om att kollektivavtalets arbets- och lönevillkor skall tillämpas, måste anses gälla även icke yrkesutbildad arbetskraft. Det ålåg därför målerifirman att till de icke yrkesutbildade arbetarna erlægga betalning i enlighet med kollektivavtalets bestämmelser.

(1/24.03.62)

Mom. b och § 5 mom. m l).

Betalning för icke prissatt arbete (maskinmålning)

Målare hade för en målerifirmas räkning utfört målning av en pappersmaskin. Då arbetet icke var prissatt hade firman medgivit betalning med timlön plus ackordskompensation. Arbetarna hade hänvisat till avtalets § 5 mom. m l och hemställt om att skäligt ackordspris för- arbetet skulle fastställas.

Centrala Yrkesnämnden konstaterade att parterna icke, på sätt som i avtalets § 5 mom. l utsäges, träffat överenskommelse om pris för ifrågavarande arbete och fann därför skäligt att icke föreskriva annan betalning än den som anges i § 2 mom. b). (1/29.10.52)

§ 5 ACKORDSARBETE

Mom. c

Arbetsbeskrivning

Frågan gällde om den i § 5, mom. b) 1 och § 17 mom. d) omnämnda arbetsbeskrivningen kan vara en och samma eller om två exemplar måste lämnas för ett och samma arbete.

Avtals- och Prislistenämnden uttalade att mätare vid uppmätning av ackordsarbete skall erhålla arbetsbeskrivning i enlighet med vad som anges i avtalets § 17, mom. d. Praxis är emellertid att mätare använder sig av samma arbetsbeskrivning som ackordslaget, dvs laget överlämnar sin beskrivning till mätaren. Detta har visat sig vara en förnuftig ordning och i regel ej medfört några olägenheter. Den ordningen bör sålunda, enligt nämndens mening, tillämpas även i fortsättningen. Skulle av någon anledning ackordslaget ej kunna överlämna sin arbetsbeskrivning eller denna icke är i godtagbart skick, äger mätaren rätt att erhålla särskild arbetsbeskrivning.

(2/12.06.64)

Mättningsbestämmelser

Mom. b) 1

Målerifaktas skyldighet att skriva ut mer än en komplett ackordsräkning med fördelning per ackord

Avtals- och Prislistenämnden uttalade att om överenskommelse angående ackordets storlek träffas enligt § 5 mom. b) och § 17 mom. b) 1 arbetsgivaren önskar att ackordet skall uppdelas på mer än en räkning, skall ersättning för detta utgå. Ersättningens storlek fastställs av Målerifakta.

(2/25.05.72)

Mom. c) 1

Tillämpningsföreskrifter för delmätning

Avtals- och Prislistenämnden uttalade att i den skriftliga överenskommelse om ackordets omfattning, som enligt § 5 mom. b)1 första meningen skall träffas, då ackordsarbete påbörjas, bör även omfattningen av varje delmätning anges.

Tillämpas bestämmelsen i avtalets § 5 mom. b 3 sista mening om delmätning, bör den slutliga avstämningen av ackordet ske då hela ackordet färdigställts.

(2/01.03.73)

Mom. c

Delmätning

Delmätning med innehållande av överskott kan ej omfatta mer än högst fyra delmätningssperioder, cirka 10 månader.

(3/77)

Mom. b) 1 och 2

Avvikelse från lämnad arbetsbeskrivning

En målerifirma hade till ackordslaget lämnat arbetsbeskrivning upptagande en gång sprutspackling och en gång handspackling. Ackordslaget hade utfört två gånger sprutspackling. Med anledning härav hade arbetsgivaren ändrat arbetsbeskrivningen till två gånger sprutspackling, vilket dock icke skett förrän två dagar efter det arbetet utförts. Arbetet uppmättes efter den ursprungliga arbetsbeskrivningen.

Arbetsgivaren gjorde avdrag på ackordsräkningen i enlighet med ändringen på arbetsbeskrivningen. Arbetarparten ansåg att eftersom den ursprungliga beskrivningen ej ändrats under arbetets gång, måste denna ligga till grund för ackordsbetalningen.

Centrala Yrkesnämnden uttalade att om arbetet icke utförts i enlighet med vid arbetets början lämnad arbetsbeskrivning, äger arbetsgivaren rätt att göra avdrag på ackordsräkningen motsvarande avvikelsen från arbetsbeskrivningen.

(1/12.06.64)

Kollektivavtalets § 5 Ackordsarbete

TVIST OM VILKA AV DE ARBETEN SOM INGÅR I LAGBASENS ARBETSUPPGIFTER SOM SKALL ERSÄTTAS MED SÄRSKILD LAGBASERSÄTTNING

Mellan en lokalavdelning i Svenska Målareförbundet och ett måleriföretag hade uppkommit en tvist om vilka av de arbetsuppgifter som nämns i kollektivavtalet § 5 mom. h) som ska ersättas med det tillägg till ackordssumman som nämns i samma avtalsmoment. Arbetsgivaren å sin sida hade hävdade att vissa av de arbetsuppgifter som nämndes i avtalsparagrafen var sådana som normalt ingår i ett ackordslags arbetsuppgifter varför dessa ej skulle betalas särskilt med den ersättning som utgår för tid som åtgår för lagbasens arbetsuppgifter. Lokalavdelningen hade hävdade att de uppgifter som uppräknades i avtalet § 5 mom. h) skulle betalas med den tilläggsersättning som nämndes i momentets sista stycke.

Enighet om en lösning av tvisten kunde ej uppnås i förhandling mellan företaget och lokalavdelningen, varför frågan blev föremål för behandling i den lokala Distriktsskiljenämnden. Distriktsskiljenämnden avkunnade skiljedom i tvisten vari man biföll lokalavdelningens talan.

Arbetsgivaren överklagade skiljedomens hos Riksskiljenämnden och yrkade att denna skulle ogilla lokalavdelningens talan och upphäva Distriktsskiljenämndens dom.

Riksskiljenämnden behandlade arbetsgivarens överklagande med hjälp av tillkallad femte ledamot, varvid denna kom fram till slutsatsen att den aktuella avtalsbestämmelsen bör tolkas i enlighet med vad som följer ordalydelsen, dvs att samtliga angivna sysslor för lagbasen skulle föranleda ersättning enligt momentets sista stycke.

Riksskiljenämnden fastställde Distriktsskiljenämndens dom.

(5/ 1996.11.18)

Mom. b) 2

För sent lämnad arbetsbeskrivning

Därest arbetsgivaren ej lämnar arbetsbeskrivning inom 4 dagar efter det att ackordsarbetet påbörjats, gäller ackordslagets uppgifter fram till dess att arbetsbeskrivning överlämnats till ackordslaget samt underskrivits av berörda parter.

(3/77)

Mom. j) 4

Betalning för bättring av fabriksmålade snickerier

Centrala Yrkesnämnden uttalade att bättring av vid fabrik färdigmålade snickerier ej kan hänföras till sådant kompletteringsarbete som tillhör målarnas ackord på en arbetsplats.

(1/22.06.66.)

Mom. m) 1

Överenskommelser som komplement till prislistan

Alla överenskommelser som kompletterar riksprislistan dokumenteras skriftligen till mätaren.

Överenskommelser som träffats enligt § 5 mom. m) 1 eller kom.3 efter P 651 skall ingå i ackordssumman.

(2/01.11.79)

Mom. n) 1

Bevisbara fel och brister

Parterna har enats om att beträffande bevisbara fel eller brister, som ej kunnat uppmärksammas inom angivna 7 arbetsdagar, skall förlängd anmärkningstid gälla.

(3/77)

§8 RESOR OCH TRAKTAMENTEN
Mom. b)

Resekostnadsbidrag då arbetsgivaren ställer fordon till förfogande

I samband med långvarigt måleriarbete på en arbetsplats, belägen 55 km från ett måleriföretags centralpunkt, hade mellan företaget och envar målare träffats överenskommelse om resekostnadsbidrag i enlighet med riksavtalets § 8 mom. b)2. Resekostnadsbidraget hade utbetalats fram till en viss dag, varefter företaget genom brev lämnat besked till berörda målare att man i fortsättningen självt skulle svara för personaltransporten till och från arbetsplatsen. Därmed skulle också ersättningen reduceras enligt riksavtalets § 8 mom. b)4. Förhandlingar mellan parterna ledde ej till någon uppgörelse.

Med hänvisning till att tidigare överenskommelse gällde fram till arbetets slut, hade berörda målare, trots företagets besked att ställa bil till förfogande, fortsatt att använda egna bilar till och från arbetsplatsen och på sina avlöningsnotor fört upp resekostnadsbidrag enligt tabellen i § 8 mom. b)2.

Twisten hade hänskjutits till Centrala Yrkesnämnden, som fann att själva konstruktionen av riksavtalets bestämmelser om resekostnader mm tydde på att arbetsgivaren har rätt att fritt välja om resekostnadsbidrag skall utgå eller om han i stället själv skall ordna biltransport och bara betala särskild ersättning för restiden.

Enligt Centrala Yrkesnämndens uppfattning är det uppenbart att en arbetstagare inte kan bli berättigad till resekostnadsbidrag endast genom att vägra utnyttja ett transportmedel som arbetsgivaren ställer till förfogande eller eljest anvisar. Å andra sidan måste naturligtvis arbetsgivaren verkligen ställa bil till förfogande för dagliga resor till och från arbetsplatsen, om han vill undgå skyldighet att utge resekostnadsbidrag enligt riksavtalet.

(1/15.08.79 - skiljedom)

§§ 8 och 10

Ändring av utgångspunkt för beräkning av resekostnadsbidrag - uppsägning

Ett bolag på en ort anställde målare bosatta på annan ort, där bolaget också hade viss verksamhet. Överenskommelse träffades om att målarnas respektive bostad skulle vara utgångspunkt för beräkning av reseersättning enligt måleriavtalets § 8 a).

Det visade sig senare att verksamheten på målarnas bostadsort blivit av betydligt mindre omfattning än beräknat och målarna måste därför anlitas för arbete på bolagsorten. Då kostnaderna för resebidrag för dessa målare- blivit alltför höga ville bolaget få till stånd en ändring av överenskommelsen om utgångspunkt för beräkning av resekostnadsbidrag, en ändring som målarna motsatte sig. Bolaget sade därför upp målarna, eftersom det var enda sättet att uppnå nödvändig sänkning av utgifterna för reseersättningarna. I uppsägningsbeskedet angavs arbetsbrist som orsak.

Arbetstagarparten yrkade att uppsägningarna skulle förklaras ogiltiga och yrkade dessutom skadestånd. Tvisten hänsköts via distriktsskiljenämnden till Centrala Yrkesnämnden.

Centrala Yrkesnämnden konstaterade att en uppsägning av ett avtalsförhållande inte alltid behövde ha till syfte att avtalsförhållandet i sin helhet upphörde. Ibland skedde uppsägningar i stället för att möjliggöra en revidering av avtalsvillkoren. Åtgärden har vanligen brukat kallas "uppsägning för omreglering av anställningsvillkor". Enligt måleriavtalets § 8 kan utgångspunkten för beräkning av resekostnadsbidrag genom överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetstagare bestämmas till endera av följande tre alternativ: Den för orten fastställda centralpunkten, arbetsgivarens kontor/verkstad eller filial samt arbetstagarens fasta bostad. Avtalet förutsätter vidare att ombyte av den från början överenskomna utgångspunkten kan ske efter överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetstagare. Om förutsättningarna således förändras rörande företagens verksamhet eller om en arbetstagare avser att flytta skall arbetsgivaren respektive arbetstagaren ges möjlighet att ompröva valet av utgångspunkt för reseersättningen.

Om arbetsgivaren och berörd arbetstagare härvid ej kommer överens om villkoren för den fortsatta anställningen står ingen annan möjlighet till buds för arbetsgivaren än att säga upp anställningsavtalet till upphörande - arbetstagaren kan givetvis göra detsamma om motsatt förhållande skulle förekomma.

En uppsägning från arbetsgivarens sida måste följa reglerna i lagen om anställningsskydd. Den måste också uppfylla lagens krav på att det skall finnas en saklig grund för uppsägning. I den här typen av fall är arbetsbrist den sakliga grunden. Det är helt enkelt brist på arbete förenat med vissa villkor. Eftersom arbetsgivaren samtidigt erbjuder fortsatt anställning på de förändrade villkoren föreligger ingen friställningssituation och turordningsreglerna blir därför i regel ej tillämpliga.

Centrala Yrkesnämnden beslutade att ej bifalla arbetstagarpartens talan. Uppsägningen var sakligt grundad och skadeståndsyrkandena kunde ej heller bifallas.

(1/09.08.82 - skiljedom)

§ 10 Ej iakttagit uppsägningstid.

TVIST ANG. SKADESTÅND FÖR TRE MÅLARE SOM EJ IAKTTAGIT UPPSÄGNINGSTID.

De tre målarna ansåg att de tjänade för dåligt i det företag där de var anställda och sade därför muntligt upp sin anställning den 20 maj 1975. De avslutade därefter sin anställning efter arbetstidens utgång måndagen den 26 maj. Följden blev att man ej iakttog uppsägningstiden i tre veckor.

Vid behandling i Distriktsskiljenämnden konstaterade denna sedan parterna hörts att skriftlig uppsägning saknades samt att uppsägningstiden beträffande tre veckor ej iakttagits.

Vid behandling av ärendet i Centrala Yrkesnämnden konstaterade denna att, enligt lagens tillämpning, skall arbetstagare som icke iakttagit lagstadgad uppsägningstid, ersätta arbetsgivaren för den skada som vederbörande orsakat denne.

I kollektivavtalet för måleribranschen hade någon sådan motsvarande bestämmelse icke införts. Centrala Yrkesnämnden fann för gott att fastställa arbetstagares påföljd till grundtimlön x det antal timmar av uppsägningstiden som ej iakttagits.

(1/ 1975.09.30)

Mom. c) 1

Ersättning för erforderliga handverktyg

Parterna är ense om att ersättning för erforderliga handverktyg (i den utsträckning som angivits i kollektivavtalet) är inräknad i ackordspriserna och ackordkompensationen.

(3/77)

Mom. e)

Besök på arbetsplats

Tvist hade uppstått i samband med att en ombudsman besökt en arbetsplats. Ordbyte hade förekommit om anledningen till besöket, vilket hade slutat med att företagets chef uppmanat ombudsmannen att omedelbart lämna arbetsplatsen.

Sedan distriktsskiljenämnden konstaterat att arbetsgivarparten uppträtt felaktigt, medan det rådde delade meningar om huruvida också avdelningens ombudsman gjort detsamma, hänsköts ärendet till Centrala Yrkesnämnden.

Arbetarparten hänvisade till avtalets § 10 mom. e) stycke 2 och hävdade att företagets chef kränkt gällande bestämmelser om facklig representants rätt att besöka arbetsplats samt förhindrat ombudsmannen att som regionalt skyddsombud fullgöra sina skyldigheter enligt arbetsmiljölagen. Allmänt skadestånd yrkades till avdelningen.

Arbetsgivarparten hävdade att om ombudsmannen hade förklarat för arbetsgivaren vilket ärende han haft skulle det inträffade fått en annan utveckling.

Centrala Yrkesnämnden konstaterade att en arbetsgivare, som har att beakta de ifrågavarande bestämmelserna om tillträdesrätt, får anses skyldig att ordentligt underrätta sig om ändamålet med besöket innan han ifrågasätter förtroendemannens rätt att vistas och vara verksam på arbetsplatsen. Genom att åsidosätta den tämligen självklara regeln för ett korrekt uppträdande hade företaget ådragit sig skadeståndsansvar. (1/08.02.80 - skiljedom)

§ 11 ARBETSMILJÖBESTÄMMELSER

Omklädningsrums läge i förhållande till arbetsplats

Mom. c) 1

Frågan gällde om särskild ersättning skall utgå för gångtid och i så fall för hela den tid som åtgår eller om en del av tiden kan anses ingå i ersättningen enligt prislistans priser.

Avtals- och Prislistenämnden konstaterade att ökade krav ifråga om omklädningsrum medfört längre avstånd mellan arbetsplats och omklädningsrum. I protokollet från 1972 års mätarekonferens anges en sträcka om 300 meter som skäligt i arbetarskyddssammanhang.

I anslutning till ovannämnda omständigheter enades nämnden om att då arbetsplatsen var belägen på mer än 300 meters avstånd från omklädningsrummet skulle ersättning för gångtid utgå .

Nämnden uttalade dock att detta beslut inte fritar arbetsgivaren från att i görligaste mån eftersträva att omklädningsrum placeras i nära anslutning till arbetsplatsen.

(2/21.11.78)

§ 15 FÖRHANDLINGSORDNING VID RÄTTSTVISTER

FÖRHANDLINGSVÄGRAN

Ett avtalsbundet måleriföretag som av en lokalavdelning i Svenska Målareförbundet vid två tillfällen kallades till förhandling avstod från att infinna sig vid de föreslagna förhandlingstillfällena. Anledningen till lokalavdelningens begäran om förhandling var att man vid ett flertal av företagets arbetsplatser påträffat arbetskraft sysselsatt med att utföra målningsarbeten och att avdelningen vid en senare kontroll funnit att man ej inbetalat eller redovisat semesterlöner, arbetsmarknads- och mätningsskatter. Ej heller hade arbetena uppmätts och reglerats enligt kollektivavtalets regler.

Riksskiljenämnden konstaterade att bolaget, eftersom man var bunden av kollektivavtalets förhandlingsordning, varit skyldigt att vid begäran träda i förhandling med den lokala organisationen. Riksskiljenämnden framhöll vidare att det åligger vardera parten att medverka till att överenskommelser om lämpliga förhandlingstider samt att vid förhinder inför utsatt förhandlingssammanträde i god tid underrätta motparten härom.

Åsidosättande av bestämmelser bedöms som avtalsbrott och medför skadeståndsskyldighet för den felande parten. Om part vare sig skulle ha skyldighet att medverka till att förhandling kan komma till stånd eller inte ens vara skyldig att infinna sig till sådant förhandlingssammanträde torde förhandlingsrätten/skyldigheten bli meningslös. Bolaget har i föreliggande fall vid två tillfällen mottagit kallelse till förhandling. Utrett är att dessa framställningar varit resultatlösa.

Riksskiljenämnden beslutade att företaget p g a brott mot sin förhandlingsskyldighet att till lokalavdelningen utge allmänt skadestånd.

(5/ 1984.03.09)

§ 17 MÄTNINGSBESTÄMMELSER

Mom. c)

Regler för avdrag av förskottslön före fördelning av ackordsöverskott samt utskrift av ackordsräkningar

Avtals- och Prislistenämnden har beslutat att följande skall gälla. Överenskommelser skall redovisas öppet med förklarande text på slutet av ackordsspecifikationen. Någon fördelning utöver i avtalet fastställt förskott per timme (timlön + ack.komp. enligt lönetabå i § 2) skall inte utföras av Målerifakta.

(2/01.11.79)

UTBILDNINGSAVTALET

§ 3

TVIST OM ANSTÄLLNING AV LÄRLINGAR UTAN ATT DESSFÖRINNAN INGE ANSÖKAN DÄROM.

En Distriktsskiljenämnd hade avslagit en ansökan från ett företag att få anställa två lärlingar. Avslaget grundade sig på att personerna, dels var överåriga, dels att arbetsgivaren tidigare haft problem med att sköta utbildning av lärlingar.

Företaget anställde trots nämndens beslut dessa två personer. Vid förhandlingar mellan företaget och en lokalavdelning i Svenska Målareförbundet i frågan hävdade företaget att man inte haft för avsikt att anställa dessa som lärlingar, utan avsikten var att de skulle utföra ett s k "yrkesprov", då företaget antagit att dessa var utlärd målare och att det mera "för formens skull" skulle inlämnas en lärlingsanställningsansökan. Lokalavdelningen yrkade vid förhandlingen att arbetsgivaren skulle betala skadestånd till lokalavdelningen.

Parterna kunde ej enas i förhandlingen, varför lokalavdelningen hemställde om Distriktsskiljenämndens behandling av frågan.

Distriktsskiljenämnden fastställde att företaget brutit mot utbildningsavtalets bestämmelser, då anställning av lärling har skett utan att ansökan härom hade ingivits samt ålade arbetsgivaren att till lokalavdelningen betala det yrkade skadeståndet.

Företaget begärde att Riksskiljenämnden skulle ompröva Distriktsskiljenämndens beslut.

Riksskiljenämnden fann vid sin behandling av ärendet att arbetsgivaren i sin besvärsskrivelse ej visat att sådana omständigheter förelåg som motiverade en omprövning av Distriktsskiljenämndens beslut.

Riksskiljenämnden fastställde att företaget till lokalavdelningen skulle utge skadestånd för brott mot kollektivavtalet.

(5/ 1985.06.27)

§ 3 Återanställning av lärling

TVIST OM ÅTERANSTÄLLNING AV LÄRLING SAMT OM FÖRHANDLING DÄROM SKETT PÅ SÄTT SOM ANGES I KOLLEKTIVAVTALET.

Efter att samtliga lärlingar vid ett företag sagts upp på grund av arbetsbrist, återanställdes alla utom en lärling som hade företrädesrätt. Lärlingen fick sedermera besked av sin tidigare arbetsgivare att han kunde återta sin anställning den 27 september. Lärlingen infann sig på arbetsplatsen och arbetade den dagen. Samma dag fick lärlingen besked från företagsledningen att han åter skulle lämna anställningen. Lärlingen blev arbetslös den 28 september.

Efter lokal förhandling förde avdelningen tvistefrågan vidare till Distriktskiljenämnden och yrkade därvid att arbetsgivaren skulle utge skadestånd dels till lärlingen motsvarande sex månadslöner dels till avdelningen för brott mot 32 § lagen om anställningsskydd, § 4 anställningsskyddsavtalet, 11 § lagen om medbestämmande i arbetslivet samt § 3 mom b) i utbildningsavtalet.

Av utredningen i Distriktskiljenämnden framkom att lärlingen återanställdes den 1 november på tillfällig arbetsanhopning samt att han under tiden från och med den 28 september fram till den dag han återanställdes, den 1 november, lidit ekonomisk skada i form av lönebortfall under 192 timmar x aktuell timlön.

Distriktskiljenämnden tillerkände lärlingen, förutom kompensation för lönebortfallet, ett skadestånd motsvarande den kränkning denne utsatts för. Därutöver förpliktades arbetsgivaren att till avdelningen utge skadestånd för brott mot 13 mom b) utbildningsavtalet, 32 § lagen om anställningsskydd samt § 4 anställningsskyddsavtalet. Avdelningens skadeståndsyrkande för brott mot 11 § lagen om medbestämmande i arbetslivet ogillades.

Avdelningen överklagade Distriktskiljenämndens beslut till Riksskiljenämnden som fann att arbetsgivarens förhandlingsskyldighet enligt 32 § lagen om anställningsskydd närmast tog sikte på fall då fråga uppkommit om vem av flera arbetstagare som skall återanställas, eller när en arbetsgivare önskar anställa en arbetstagare när någon annan har företrädesrätt till återanställning. I sådana fall föreligger förhandlingsskyldighet. Om, som i ärendet, endast en arbetstagare skall anställas och det är denne som närmast har förtur till ny anställning, föreligger inte någon förhandlingsskyldighet.

Riksskiljenämnden lämnade skadeståndsyrkandet för brott mot 32 § lagen om anställningsskydd utan bifall samt fastställde i övriga delar Distriktsskiljenämndens beslut.
(5/ 1994.11.25)

§ 3 Anställning av lärling utan tillstånd.

TVIST OM SKADESTÅND NÄR ARBETSGIVARE ANSTÄLLT LÄRLING UTAN TILLSTÅND FRÅN DISTRIKTSSKILJENÄMND. (FR O M 1999.01.01 HANDLÄGGER LOKALA YRKESUTBILDNINGSNÄMNDER ANSÖKNINGAR ATT FÅ ANSTÄLLA LÄRLINGAR)

Tvist hade uppkommit mellan en arbetsgivare och en lokalavdelning i Svenska Målarförbundet om skadestånd för att företaget haft en lärling anställd i 17 månader utan att söka tillstånd därtill hos Distriktsskiljenämnden.

Distriktsskiljenämnden kunde inte enas om skadestånd. Dock godkändes anställningen av lärlingen vid Distriktsskiljenämndens sammanträde.

Vid behandling av tvisten i Riksskiljenämnden beslutade denna att ålägga företaget att betala ett skadestånd till lokalavdelningen.

Fr o m 1999.01.01 handläggs tvistefrågor enligt ny förhandlingsordning.

(5/ 1983.11.01)

§§ 11 och 12 Lärlingsutbildning och Gesällprov

TVISTEN GÄLLDE HURUVIDA EN LÄRLING FÅTT EN ALLSIDIG UTBILDNING ENLIGT UTBILDNINGSAVTALET OCH UTBILDNINGSPLANEN SAMT GETTS MÖJLIGHET ATT UTFÖRA GESÄLLPROV.

En Distriktsskiljenämnd hade i en skiljedom konstaterat att en lärling inte fått den allsidiga utbildning som avtalet och utbildningsplanen föreskrev och att denne ej getts tillfälle utföra gesällprov. Distriktsskiljenämnden konstaterar att arbetsgivaren har ansvar för att lärlingen får en allsidig och god yrkesutbildning som avtalet föreskrev.

Genom de brister i utbildningen som förelegat i det aktuella fallet har arbetsgivaren gjort sig skyldig till kollektivavtalsbrott och därmed ådragit sig skadeståndsskyldighet. Eftersom lärlingen ej heller getts möjlighet att utföra gesällprov har arbetsgivaren även i detta avseende brutit mot kollektivavtalet.

Distriktsskiljenämnden ålade företaget att till lokalavdelningen utge ett allmänt skadestånd för brott mot utbildningsavtalets §§ 11 och 12.

Riksskiljenämnden kom senare, efter det att företaget anfört besvär mot Distriktsskiljenämndens beslut om allmänt skadestånd, att fastställa det beslut som fattats av Distriktsskiljenämnden.

Fr o m 1999.01.01 handläggs ansökningar om att få anställa lärlingar av lokala yrkesutbildningsnämnder och tvistefrågor enligt ny förhandlingsordning.

(5/ 1984.11.05)

AVTAL OM ANSTÄLLNINGSSKYDD

TVIST OM ANSTÄLLNINGSFÖRM -ÖVERENSKOMMEN VISSTIDSANSTÄLLNING

Ett måleriföretag anställde två målare med överenskommen visstidsanställning för tiden 2 t o m den 28 februari 1997. En lokalavdelning i Svenska Målareförbundet ansåg anställningsformen stå i strid med parternas avtal om anställningsskydd varför tvist uppkom mellan avdelningen och företaget.

Distriktsskiljenämnden som handlagt tvisten kunde ej enas, varför ärendet fördes vidare till Riksskiljenämnden.

Riksskiljenämndens behandling av tvistefrågan framgår av vad som följer.

Den 1 januari 1997 infördes i lagen om anställningsskydd en ny anställningsform, överenskommen visstidsanställning. Någon överenskommelse innebärande att kollektivavtal som ingåtts före ikraftträdandet skulle vara utan verkan i de delar avtalet innehåller regler som avviker från de nya lagreglerna infördes ej.

Det 1982 träffade avtalet om anställningsskydd mellan Målaremästarnas Riksförening och Svenska Målareförbundet har till sin utformning anpassats till måleribranschens speciella förhållanden och reglerar tillåtna visstidsanställningar utifrån 1982 års lag om anställningsskydd. Följaktligen finns inte anställningsformen "överenskommen visstidsanställning" reglerad i avtalet.

Riksskiljenämnden fann att, såsom avtalet om anställningsskydd är utformat, måleriföretagets åtgärd att anställa de två målarna med överenskommen visstidsanställning utgjorde ett brott mot avtalet.

(5/ 1997.10.02)

SERVICEARBETARAVTALET

§ 1 Avtalets omfattning

TVIST OM HURUVIDA AVTALSBROTT FÖRELÅG NÄR SERVICEARBETARE UTFÖRT MÅLNINGSARBETE I EN TVÄTTSTUGA.

En anställd servicearbetare i ett måleriföretag hade utfört målningsarbete i en tvättstuga utan att dessförinnan förhandla med den lokala fackliga organisationen om detta.

På grund av tidsbrist och yttre omständigheter kunde företagets egna målare ej utföra det aktuella målningsarbetet, varför arbetsgivaren beordrade en av de anställda servicearbetarna att utföra målningen i tvättstugan.

Av handlingarna i ärendet framgick att lokalavdelningen med all sannolikhet skulle ha givit sitt medgivande till detta om företaget påkallat förhandling härom innan det aktuella arbetet utfördes.

Distriktskiljenämnden kunde ej enas om en lösning av tvisten varför denna hänskjutits till Riksskiljenämnden för avgörande.

Vid Riksskiljenämndens behandling av frågan konstaterades att det arbete som skulle utföras i tvättstugan troligen låg inom ramen för den text som avses i servicearbetaravtalets § 1 "andra enklare arbeten efter överenskommelse med lokal facklig organisation". Detta innebär att arbetsgivaren har skyldighet att förhandla och om så ej har skett har avtalsbrott begåtts.

Riksskiljenämnden fann dock att flera skäl talade för en jämkning av det skadestånd som yrkats av lokalavdelningen, dels att de aktuella målarna ej kunde avbryta sitt pågående arbete, dels att avdelningen inte bestridit, att om man gjort en framställan om att låta servicearbetare utföra dessa arbeten hade denna behandlats positivt.

Riksskiljenämnden fastställde att företaget genom att ej förhandla med lokalavdelningen i enlighet med servicearbetaravtalet § 1, sista stycket, gjort sig skyldig till avtalsbrott, samt att ålägga företaget att betala allmänt skadestånd för brott mot servicearbetaravtalets § 1.

(5/ 1988.08.09)

ARBETSRÄTTSLIG LAGSTIFTNING

Lagen om medbestämmande i arbetslivet(MBL)

§ 38 MBL samt kollektivavtalets § 15 Förhandlingsordning vid rättstvister

TVIST OM BROTT MOT FÖRHANDLINGSORDNINGEN OCH OM HURUVIDA FÖRHANDLINGSSKYLDIGHET FÖRELÅG VID ANLITANDE AV UNDER-ENTREPRENÖR.

En lokalavdelning i Svenska Målareförbundet hade i brev begärt förhandling med ett företag. Företagaren hade i ett mycket sent skede meddelat att han inte kunde delta i förhandlingen på grund av förhinder samt begärt att förhandlingen inte skulle upptas under den närmaste månaden, då han var upptagen av annat arbete.

En av de frågor lokalavdelningen begärt förhandling om var att företaget anlitat en underentreprenör utan att det beslutet föregåtts av förhandling enligt § 38 MBL.

Vid behandling i Distriktsskiljenämnden kunde inte enighet uppnås. Distriktsskiljenämnden beslutade därför att hänskjuta ärendet till Riksskiljenämnden.

Riksskiljenämnden konstaterade att bolaget, eftersom detta var bundet av kollektivavtalets förhandlingsordning, varit skyldigt att vid begäran träda i förhandling med den lokala organisationen. Riksskiljenämnden framhöll vidare att det åligger vardera parten att medverka till att överenskommelser om lämpliga förhandlingstider samt att vid förhinder inför utsatt förhandlingssammanträde i god tid underrätta motparten härom.

Åsidosättande av bestämmelser bedöms som avtalsbrott och medför skadeståndsskyldighet för den felande parten. Det kan konstateras att bolaget i föreliggande fall ej, i den ordning som avtalet avser, medverkat till att förhandlingar verkligen kommit till stånd.

Beträffande §§ 38 – 40 MBL uttalade Riksskiljenämnden att i dessa avsnitt i Medbestämmandelagen intagits vissa bestämmelser om primär förhandlingsskyldighet för arbetsgivare och vetorätt för central arbetstagarorganisation. Ett väsentligt syfte med lagreglerna har varit att underlätta för avtalsslutande fackliga organisationer att tillvarata vissa fackliga intressen. Arbetsgivarens förhandlingsskyldighet i § 38 MBL anses som grundläggande för att arbetstagar sidan ska kunna utöva sina rättigheter på förevarande område.

Det är därför viktigt att förhandlingsskyldigheten noggrant iakttas. I föreliggande fall hade bolaget anlitat underentreprenör utan att beslut formellt föregåtts av förhandling med lokalavdelningen. Bolaget är skyldigt att utge skadestånd för att förhandling inte genomförts före det att under-entreprenören anlitats.

Riksskiljenämnden beslutade att ålägga bolaget att till lokalavdelningen utge allmänt skadestånd för brott mot kollektivavtalet samt att dessutom ålägga bolaget att till lokalavdelningen utge allmänt skadestånd för brott mot § 38 MBL.

(5/ 1985.06.27)

§ 11 MBL

TVIST OM HURUVIDA FÖRHANDLINGSSKYLDIGHET FÖRELIGGER FÖRE ANSTÄLLNING AV ARBETSLEDARE.

En lokalavdelning i Svenska Målareförbundet hade begärt skadestånd av ett företag därför att man provanställt en arbetsledare utan att dessförinnan förhandla med lokalavdelningen i frågan. Företaget hävdade, med hänvisning till referat från AD-domar, att någon förhandlingsskyldighet enligt § 11 MBL ej förelåg.

Lokalavdelningen hade fått kännedom om förhållandet i samband med att företaget förhandlade med den lokala organisationen i en annan fråga. Vid det förhandlingstillfället begärde företaget att få anställningen godkänd och låta provanställningen övergå till tillsvidareanställning.

Distriktsskiljenämnden som fick ärendet för avgörande kunde ej enas varför frågan överlämnades till Riksskiljenämnden.

Riksskiljenämnden konstaterade inledningsvis att Arbetsdomstolen i ett flertal fall meddelat dom om att chefstillsättningar ska föregås av förhandlingar enligt medbestämmandelagens regler och att bolagets handlande i föreliggande fall objektivt sett innebar ett åsidosättande av § 11 Medbestämmandelagen.

Den förhandling som hölls mellan parterna uppfyllde inte lagens krav på primär-förhandling, eftersom den påkallades på ett allt för sent stadium. Till bolagets förmån talade dock att det inte fanns något i tvisten som tydde på att bolaget medvetet underlåtit att i tid begära förhandling i syfte att undandra arbetstagarsidan dess rättigheter enligt medbestämmandelagen.

Riksskiljenämnden beslutade ålägga bolaget att till lokalavdelningen utge allmänt skadestånd för brott mot § 11 MBL.

(5/ 1985.11.12)

Medbestämmandelagens §§ 11 och 38

TVIST MELLAN EN LOKALAVDELNING OCH ETT FÖRETAG OM SKADESTÅND FÖR ATT MAN ANLITAT UNDERENTREPRENÖR FÖR SPRUTMÅLNING AV LUCKOR.

Lokalavdelningen hade av företaget begärt skadestånd för att man anlitat underentreprenör för det aktuella arbetet utan dessförinnan förhandla om detta. Företaget hade vid förhandlingen medgett brott mot lagbestämmelserna men motsatt sig att betala det begärda skadeståndet.

Lokalavdelningen förde ärendet vidare till Distriktsskiljenämnden med yrkande om att denna skulle förplikta bolaget att till lokalavdelningen betala det i den lokala förhandlingen begärda skadeståndet för brott gentemot §§ 11 och 38 i Medbestämmandelagen samt mot protokollsanteckningen i

kollektivavtalets § 6. Arbetsgivarparten anförde att det inte förelegat någon risk för sysselsättningen för målarna och att liknande underentreprenörsfarfarande tidigare skett, varför någon grund för skadestånd ej förelåg.

Distriktsskiljenämnden avkunnade dom i ärendet och ålade bolaget att till lokalavdelningen utge allmänt skadestånd för brott mot §§ 11 och 38 i Medbestämmandelagen samt ränta enligt räntelagen. Yrkandet från lokalavdelningen angående skadestånd för brott mot protokollsanteckningen i kollektivavtalets § 6 ansågs som ett konsekvensbrott och att det enligt gällande arbetsrättspraxis inte utgår skadestånd för dessa.

Bolaget överklagade Distriktsskiljenämndens dom till Riksskiljenämnden.

Riksskiljenämnden fann det klarlagt att bolaget anlitat sprutmålningsföretaget som underentreprenör och att brott mot §§ 11 och 38 i Medbestämmandelagen därigenom förelåg. Av de handlingar som inkommit till Riksskiljenämnden från bolaget samt lokalavdelningens yttrande däröver hade inget nytt framkommit i ärendet.

Riksskiljenämnden beslutade fastställa Distriktsskiljenämndens dom och förpliktade därigenom bolaget att till lokalavdelningen utge allmänt skadestånd för brott mot §§ 11 och 38 i Medbestämmandelagen. Bolaget ålades också att utge ränta enligt § 6 i Räntelagen fr o m det datum då tvisten aktualiserades i Distriktsskiljenämnden till dess betalning skett.

(5/ 1989.09.15)

Lag om arbetsgivares kvittningsrätt

Lönetvist - löneavdrag, arbetsgivarens kvittningsrätt

Riksskiljenämnden har haft att ta ställning till ett flertal lönetvister vari arbetsgivaren gjort löneavdrag för tidigare utbetald förskottslön. Tvisterna har omfattat tillämpningen av lagen om arbetsgivares kvittningsrätt.

Riksskiljenämnden har därvid sammanfattningsvis gjort följande principuttalande: "Om löntagaren fått ut en del av lönen i förskott, dvs före avlöningsdagen, är det motsvarande avdrag som sedan sker vid den vanliga - närmast kommande löneutbetalningen, inte att anse som kvittning. Situationen är helt enkelt den att lönen i den delen redan blivit

betald. Att avdrag för förskott faller utanför lagen framgår av lagens motiv, som dock inte anger närmare var gränsen går mellan sådant avdrag och kvittning.

Arbetsdomstolen har härvidlag gjort vissa allmänna uttalanden om gränsdragningar. Som förskott bör enligt arbetsdomstolen i första hand betraktas sådana betalningar som sker under löpande avlöningsperiod och som förutsätts bli reglerade vid närmast infallande avlöningstillfälle. På samma sätt betraktas belopp som utbetalas i förskott vid ackordsarbete och som avräknas vid ackordsperiodens slut. I andra situationer kan vad som av parterna betecknas som förskott närmast vara att betraktas som utlåning av pengar eller liknande. Som exempel på detta anförs fall då parterna är ense om att förskottet skall regleras vid framtida tillfälle eller då avdrag med delbelopp skall ske vid flera avlöningstillfällen. Löneavdrag av det senare slaget är att betrakta som kvittning.”

I de fall som förevarit i Riksskiljenämnden har arbetsgivaren inte justerat utbetald förskottslön med närmast kommande ackordsöverskott. I stället har arbetsgivaren i samtliga fall reglerat utbetald förskottslön vid diverse framtida lönetillfällen. Riksskiljenämnden har funnit att sådana avdrag får betraktas som kvittning och att medgivande från arbetstagaren om frivillig kvittning då skall föreligga.

I samtliga fall har arbetsgivaren ådömts att utbetala det belopp som varit föremål för kvittning. Frågan om skadestånd har bedömts olika från fall till fall.

(5/ 1983.11.01, 5/1984.03.09, 5/1984.11.29, 5/1988.03.09)

SEMESTERLAGEN

Tvist om arbetsgivares ansvar att utge semesterlön på grund av sjukdom vid fastställd arbetsskada.

En arbetstagare sjukskrevs i omgångar för en skada i höger arm. Första gången arbetstagaren sjukskrevs gjorde arbetsgivaren en arbetsskadeanmälan.

Sex år senare godkändes skadan som arbetsskada.

Två år efter det att skadan inträffat fick den anställde sjukpension.

Under tiden hade han fått ut semesterersättning för två 180-dagarsperioder. För tiden efter dessa perioder krävde avdelningen för arbetstagarens räkning att arbetsgivaren genom MKA skulle betala semesterersättning för mellanvarande tidsperioder fram till sjukpensioneringen. Avdelningen hävdade att preskriptionstiden i 33 § semesterlagen räknas från den dag skadan godkänts som arbetsskada. Arbetsgivaren förde ärenden i Distriktsskiljenämnden och bestred därvid avdelningens yrkande.

Distriktsskiljenämnden konstaterade att utgångspunkten för preskriptionsregeln i 33 § semesterlagen var utgången av det semesterår då arbetstagaren skulle ha erhållit semesterersättningen, d v s utgången av mars månad de aktuella två åren. Någon preskriptionsavbrytande åtgärd hade inte vidtagits inom två år från dessa datum.

Distriktsskiljenämnden beslutade bifalla arbetsgivarens talan.

Avdelningen överklagade Distriktsskiljenämndens beslut till Riksskiljenämnden som fastställde Distriktsskiljenämndens beslut.

(5/ 1989.10.05)

ACKORDSPRISLISTAN

----- ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Stycke 8

Betalning för sprutning av element som ej sprutats i ett sammanhang

Vid en arbetsplats hade på grund av tekniska omständigheter, element sprutats i olika etapper. Varje etapp omfattade mindre än 50 kvadratmeter.

Centrala Yrkesnämnden beslutade med hänvisning till Allmänna bestämmelser, stycke 8 att handstrykningspriset skall betalas för ifrågavarande arbete.

(1/14.09.50)

Stycke 19

Tolkning av begreppet arbetsstycke gällande tak och väggar

Avtals- och Prislisenämnden uttalade att stycke 19 skall tolkas så att väggarna i ett rum kan behandlas olika, men att samma behandlingar skall tillämpas per vägg från hörn till hörn. I de fall en vägg består av olika material, t ex plattor och mur kan olika behandlingar förekomma på de olika materialen.

Olika behandlingar kan även förekomma på vägg i de fall exempelvis panel skall uppstrykas, del av vägg tapetseras eller då liknande klart markerad särbehandling på väggdel utförs.

(2/06.02.63)

Mätningssprinciper för målning av plåtfasad utvändigt

På en arbetsplats hade tvist uppstått huruvida man kan dela en plåtfasad i två arbetsstycken.

Skall ytor som behandlas samtidigt men avdelas med mellarum/distans mätas som ett eller två arbetsstycken? Nämnden beslöt att på nämnda objekt skall ytor som avdelas med mellanrum/distans mätas som två arbetsstycken.

(APN 2/ 16.05.2005.)

Stycke 22-24

Fönsterbröstning av gipsskivor

Avtals och prislisenämnden har beslutat att remsor på plattor i fönsterbröstning skall mätas i kvm när omgivande väggar så behandlas. I

annat fall mätes i m.
(2/27.03.81.)

Stycke 28

Mätningssätt för portar

På portar med fyllningar av eternit hade endast ramstyckena målats. Det övre ramstycket hade en bredd av 11 cm, sidoramstyckena 6 cm och det nedre ramstycket 35 cm. Tjockleken på ramstyckena var 6cm. Portarna var skjutbara i sidled, några karmar förekom ej.

Fråga hade uppkommit huruvida hela porten, inklusive eternitfyllning skulle mätas som ett arbetsstycke i m² eller om endast de målade delarna skulle mätas och då varje sida för sig.

Avtals och prislistenämnden uttalade att varje portsida var för sig skulle mätas i kvm och betalning utgå för hela ytan. (2/12.05.60)

Stycke 46 och punkt 551

Betalning för målning av bagettlister som behandlats lösa

Bagettlister skall betalas med priserna för lister av trä med tillämpning av procentsatser som anges i Allmänna bestämmelser, stycke 46 samt med tillämpning av p. 551.
(1/18.09.47)

Stycke 35

Träfiberplattor ingående i sekundärväggar

På rubricerade väggar hade förekommit s k sekundärfönster och över- och understycken till dessa hade utgjorts av träfiberplattor. Synliga delar av träkonstruktionen (reglar) hade målats samtidigt med träfiberplattan.

Centrala Yrkesnämnden beslöt att ifrågavarande väggar skall betalas med priserna för snickeri.
(1/28.04.47)

Stycke 44

Prissättning av rörformade ventilationstrummor

Vid en fabriksanläggning hade rörformade ventilationstrummor av plåt målats. På ackordsräkningen hade dessa prissatts som rör. Vid betalning av ackordsräkningen hade företaget ändrat prissättningen och betalat arbetet som järn.

Centrala Yrkesnämnden beslutade, med hänvisning till Allmänna bestämmelser, stycke 44, vari anges att plåt invändigt mätes och prissättes som järn, att ifrågavarande ventilationstrumma skall betalas med priserna för järn.

(1/24.05.72)

Stycke 45

Prissättning av 10 cm trälister som uppspikats på vävyta

På en arbetsplats hade väggarna, som bestod av gipsplattor, behandlats enligt följande:

Utspackling av skarvar, iläggning av oberedd väv, strykning med emulsionsfärg.

Efter vävuppsättningen hade i vägghörnen spikats 10 cm trälistor som grundats, ispacklats och därefter strukits samtidigt med väggarna.

Twisten gällde huruvida gipsplattor, som behandlas med väv enligt ovan, fortfarande är att anse som sådan yta för vilken lister i hörn skall inmätas.

Avtals-och Prislistenämnden uttalade att då gipsplattor behandlas på angivet sätt har de undergått sådan förändring att stycke 45 ej är tillämpligt, och att listerna därför ej kan anses vara behandlade i samband med träfiber-, gips- eller liknande plattor. Trälisterna skall därför mätas och betalas särskilt för samtliga utförda behandlingar.
(2/21.04.52)

Stycke 46

Ersättning för målning av lister i samband med sprutmålning

Vid behandlingen av ett tak hade målerifirman och ackordslaget överenskommit att sprutmålning fick användas, där så var lämpligt, men att ändock handstrykningspris skulle tillämpas. Däremot hade ej diskuterats vilka punkter i prislistan, som skulle tillämpas.

Av stycke 46 under Allmänna bestämmelser framgår, att lister av trä t o m 50 cm bredd skall mätas i löpmeter, då de, såsom i förevarande fall, ej är belägna intill annat trä, som målas samtidigt. Ett undantag från denna regel finns i punkt 310 kommentar 1, där det sägs, att trä som ingår i behandlad muryta och behandlas samtidigt och med samma färg, skall inmätas i murytan. Denna undantagsbestämmelse gäller enligt stadgandets ordalydelse vid sprutmålning enligt punkterna 309M, 310M, 313M, 527 och 529.

Då i förevarande fall handstrykningspriserna skulle tillämpas och det ej gjorts något undantag för behandlingen av trälisterna, fann Centrala Yrkesnämnden att ovannämnda undantagsbestämmelse icke kunde anses tillämplig samt att i stället de allmänna bestämmelserna om prissättning vid behandling av trälistor skulle äga tillämpning. Målerifirman är dock skyldig att i enlighet med stadgarna i styckena 44 och 46 under Allmänna bestämmelser utge ersättning enligt punkterna. 302T och 303T efter löpmeterpris.
(1/22.12.78)

Stycke 46

Måttbestämning av trälistor

En mätare hade mätt karmar med 50,4 cm breddmått i löpmeter och motiverat detta med att först om måttet översteg 50,5 cm skulle kvadratmetermätning ske.

Med hänvisning till tidigare beslut uttalade Centrala Yrkesnämnden att om måttet var avgjort över 50 cm skulle mätning ske i kvadratmeter. Om däremot vissa listor mätte precis 50 cm och andra med någon millimeter överskred denna gräns borde någon liten måttmarginal medges och uppmätning ske i löpmeter. Däremot fick icke sådan gräns fastställas att listor skulle mäta minst 50,5 cm för att kunna mätas i kvadratmeter.
(1/22.12.51)

Styckena 46 och 35

Betalning för vägg bestående av träfiberplattor på träreglar

Plattor hade monterats på ett avstånd av 2 till 5 millimeter från varandra och den mellan plattorna befintliga träytan hade behandlats samtidigt och lika som plattorna. På ackordsräkningen hade plattorna debiterats med priserna för mur och träytan som list med priserna för trä.

Centrala Yrkesnämnden uttalade att, med hänsyn till att den mellan plattorna synliga träytan ej var större än upp till 5 millimeters bredd det var skäligt att mellanrummet inmättes i plattornas yta.
(1/19.09.63)

Styckena 46 och 35

Betalning för vägg av spånplattor

Sektioner av spånplattor 1,15 meter breda och 2,34 meter höga hade monterats till väggar. Mellan sektionerna hade en 4,5 centimeter bred

trälist monterats i liv med plattorna. Likaså hade en trälist avslutat väggarna upptill. Plattor och lister hade behandlats samtidigt och lika t o m färdigstrykningen varefter listerna målats i en från plattorna avvikande ton. Vid uppmätningen hade väggarna debiterats med priserna för trä.

Centrala Yrkesnämnden beslöt föreskriva att samtliga behandlingar på plattorna skulle betalas med priserna för mur medan samtliga behandlingar på listerna skulle betalas med priserna för trä och per löpmeter.

(1/11.01.62)

Stycke 52 och AMA-HUS LCS sid 46

Målning av bågkanter

En firma hade vid målning av fönsterbågar föreskrivet att istället för "över- och underkant" skulle båda sidokanterna målas.

På ackordsräkningen hade en av sidokanterna debiterats som list. Firman hade gjort avdrag för denna debitering och åberopat stycke 52 c) och hävdade att kopplade bågars samtliga kanter alltid räknades som en.

Centrala Yrkesnämnden beslöt meddela att det icke stod i överensstämmelse med prislisans bestämmelser att utbyta "över- och underkant" mot en sidokant samt vidare att endast en sidokant, ingår i priset för behandlingarna på bågen. I förevarande fall skall sålunda en av bågens sidokanter betalas med priset för list.

(1/04.04.45, 27.08.46 och 04.03.53)

Stycke 52 och AMA-HUS LCS sid 46

Betalning för målning av bågkanter

Ett ackordslag hade målat fönster in- och utvändigt och därvid målat samtliga bågkanter med den invändiga färgen. Ingen arbetsbeskrivning hade förelegat men ej heller hade order givits om att samtliga bågkanter skulle målas med samma färg. Vid uppmätningen hade en sidokant debiterats som list men firman hade vid likvidering av räkningen gjort avdrag för denna debitering.

Centrala Yrkesnämnden uttalade att då samma ackordslag utfört såväl det in- som utvändiga arbetet fann nämnden skäligt godkänna det avarbetsgivaren vidtagna avdraget.

(1/04.10.51)

Stycke 52 och AMA-HUS LCS sid 46

Betalning för målning av kant på kopplad fönsterbåge där kopplets bågar behandlats olika

Kopplad båge hade bestått av en furu- och en teakbåge. Furubågen hade målats med täckfärg medan teakbågen oljats och fernissats; den sistnämnda även utvändigt. Samma ackordslag hade utfört samtliga behandlingar. På ackordsräkningen hade en av furubågens kanter debiterats som list vilket ej godkänkts av arbetsgivaren.

Centrala Yrkesnämnden beslöt att med åberopande av prislistans Allmänna bestämmelser, stycke 52 och AMA-HUS LCS sid 46 , debiterad ersättning skulle utgå för furubågens bakkant.
(1/22.11.56)

Stycke 52 och AMA-HUS LCS sid 46

Betalning för målning av kant på kopplad fönsterbåge där ena bågen varit av metall och den andra av trä

Fönsterbågar hade varit så konstruerade att kopplets yttre båge varit av metall och ej målningsbehandlad medan den inre bågen hade varit av trä och målats på båda sidor. Arbetarna hade begärt betalning för en sidokant såsom för list, medan arbetsgivaren ansett att nämnda kant ingick i priset för bågar.

Centrala Yrkesnämnden beslutade att en sidokant skall betalas med priset för list.
(1/19.09.63)

Stycke 63 och punkterna 515 och 551

Betalning för målning av ornerade trälistor

Enligt beslut av Centrala Yrkesnämnden skall de ornerade listerna betalas med grundpriserna för snickerier med tillämpning av de procentsatser som anges för ornerade lister i Allmänna bestämmelser, stycke 63, jämte tillämpning av punkterna 515 och 551.
(1/18.09.47)

ÖVRIGT

Tryckimpregnerat trä

Avtals- och Prislistenämnden har beslutat att tryckimpregnerat trä ur målningssynpunkt skall bedömas som nytt obehandlat trä.

(2/31.12.71)

Prissättning plåttrummor

Enligt beslut i Avtals- och Prislistenämnden är plåttrummor som isolerats med stenullsmattor e.dyl. ej prissatt arbete, såvida de ej sprutmålas i samband med omgivande ytor.

(2/27.03.81)

Målning av järnkonstruktioner

Parterna är ense om att vid målning av järnkonstruktioner skall, därest arbetsgivaren så fordrar, strykningen inte vara stöpplad.

(3/74)

AVDELNING I

Underbehandlingar och förberedearbete

Punkt 102

Skyddning av lister

Avtals- och Prislistenämnden uttalade att p. 181 i allmänhet inte kan tillämpas för skyddning av golvlister samtidigt som p. 102, utan särskild arbetsorder från arbetsgivaren. (Det kan dock finnas exceptionella objekt som fordrar skyddning för att ej skadas.)

(2/17.02.82)

Punkt 165 och punkt 182, kommentar 4

Rätt att låta lärling utföra golvtäckning

Vid en arbetsplats hade en lärling utfört täckning av golv innan ackordsarbetet påbörjades. Det på arbetsplatsen senare verksamma ackordslaget hade fått utföra täckning av en del mindre golv och därför ansett att målerifirman undandragit ackordslaget en genomgående del av ackordet genom att låta lärlingen utföra täckning av de större golven.

Med hänvisning till kommentar 4 under p. 182 konstaterade Centrala Yrkesnämnden att arbetsgivaren i förevarande fall ägde rätt att

bestämna vem som skulle utföra täckningsarbetet och med hänvisning härtill beslutade nämnden att icke godkänna ackordslagets krav om ersättning för den del av täckningen som utförts av lärling .
(1/17.06.57)

Punkt 181

Skyddning av mursockel

Enligt beslut i Avtals- och Prislisnämnden är punkt 181 tillämplig vid skyddning av mursockel.

Punkt 182 kommentar 2

Klarläggande av vad som ingår i "teknisk skyddning"

Avtals- och Prislisnämnden har fastställt följande tillämpningsregler för "teknisk skyddning" av golv:

1. Då s k "teknisk skyddning" förekommer av golv, skall täckning betalas.
2. Då s k "teknisk skyddning" utföres genom avskrapning, betalas för täckning endast om det avskrapade materialet uppsamlas i soppåse eller annat kärl.

(2/26.01.76)

Parterna är ense om att vid s k "teknisk skyddning" utgår ersättning för denna endast en gång: Golv, trappräcke av ädelträ eller andra ömtåliga objekt i trappuppgångar och affärer kan undantas från denna regel.

Med "teknisk skyddning" avses även avskrapning av golv med stål.

(3/75)

S k "teknisk skyddning" enligt p. 182, kommentar 2, skall prissättas enligt p. 161.

(4/72)

Parterna är ense om att bestämmelsen i kommentar 2 efter p. 182 om att ersättning endast kan utgå en gång gäller ej invändigt arbete där skyddningsmaterialet måste avlägsnas mellan varje behandling. (Ex. trappräcken o dyl)

(3/77)

Punkt 191

Betalning för snörslagning

På en biluppställningsplats hade målarna dragit 6 cm breda streck och debiterat ersättning för snörslagning på båda sidor om strecket. Arbetsgivaren hade ansett arbetet så enkelt att dubbel snörslagning icke varit nödvändig.

Centrala Yrkesnämnden uttalade att i de fall arbetsgivaren kräver att så breda streck som 6 cm skall utföras yrkesmässigt med båda kanter raka och skarpa, skall snörslagning på båda sidor om strecket utföras och betalas.

(1/19.06.62)

Punkt 192

Betalning för tejping

För att skydda teaklist vid målning av omgivande ytor hade målarna haft order att sätta upp tejprensor på listerna. Remsan hade haft samma bredd som listerna. För borttagningen av tejpens hade målarna debiterat timlön som dock arbetsgivaren vägrat att betala.

Centrala Yrkesnämnden förklarade att i ett sådant fall då en tejprensa avgränsar åt två sidor skall tejping betalas enligt p. 192 för vardera av listens kanter.

(1/19.06.62)

AVDELNING II

Uppsättning av väv och tapet

Punkt 206 kommentar 1

Vävsättning i smyggar

Avtals- och Prislisenämnden har beslutat att smygarna skall mätas som om väv inte uppsatts och därutöver utgår priset för vävsättning enligt kommentaren 1 utan att punkterna 531, 212, 213, och 231 e d tillämpas.
(2/13.10.80)

Punkt 206

Inklistring och samtidig faststrykning med klister, lim, plastbinder e dyl.

När inklistring sker oavsett material skall denna betalas som grundning. En förutsättning härför är att hela ytan behandlas.

(Vitbok FMP)

Punkt 207 och 208 kommentar 2

Tapetapparat

Enligt beslut i Avtals och prislistenämnden är parterna ense om att instruktionerna avser tapetapparatens funktion, ej varan. Rulle med 3 våder ej prissatt.
(2/72)

Punkt. 207 och 208

Rengöring av tapetapparat

Avtals- och Prislistenämnden har beslutat att normal daglig rengöring av tapetapparat ingår i priserna. Större rengöringar, exempelvis när arbetet avslutas eller vid längre uppehåll i arbetet, ersättes med tidlön. Med längre uppehåll menas i detta sammanhang mer än sex dagar.
(2/31.08.72)

Punkt 211

Tillämpning av punkt 211

Avtals- och Prislistenämnden har beslutat att p. 211 skall tillämpas på så sätt att tillägget lägges i slutet av räkningen. Tillägg enligt p. 641 skall ej utgå på tillägget enligt p. 211.
(2/05.10.77)

Punkt 212

Tillämpning av punkt 212 mer än en gång i samma utrymme

Tapetsering hade utförts mot lutande tak i tamburer och kapprum och p. 212 hade debiterats två gånger.

Centrala Yrkesnämnden förklarade att den i p. 212 angivna prishöjningen skall tillämpas endast en gång. Då förutsättning enligt kommentar 1 föreligger skall punkten dock användas även för detta. (2 eller flera material som ej överstiger 20 m2.)
(1/31.03.69 - skiljedom)

Punkt 212

Punkt 212:s tillämpning i trappuppgång

I radhus hade förekommit en trappuppgång mellan botten - övervåningen. Vid tiden för målningsarbetets utförande hade icke den slutgiltiga trappan varit monterad utan en provisorisk trappa använts. Vid uppmätning hade p. 212 debiterats för tapetsering på väggarna. Firman hade vid utbetalningen av överskottet gjort avdrag för p. 212 med hänvisning till att trappan inte varit inmonterad vid arbetets utförande och enligt firmans mening hade förutsättningen för tillägget icke förelegat.

Centrala Yrkesnämnden konstaterade att grundförutsättningarna för p. 212:s tillämpning förelåg och beslöt med hänsyn härtill att ålägga arbetsgivaren att utbetala avdraget.
(1/02.03.73)

Punkt 212

Tillämpning av punkt 212 i utrymme där trapporna är eller skall monteras

Avtals- och Prislistenämnden har beslutat att följande tillämpningsföreskrifter skall gälla för p. 212:

Föreligger svårigheter att avgränsa utrymme, där punkt 212 skall tillämpas avseende trappuppgångar, skall punkten tillämpas på en standardyta av 20 m².

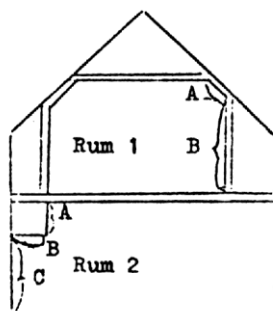
Anmärkning: punkten kan dock inte tillämpas på större yta än den behandlade.

Med trappuppgångar enligt ovan avses då trappuppgång finns inne i lägenhet, exempelvis i enfamiljshus. Om, i dylikt utrymme, trappan ännu inte monterats när arbetet utförs, skall detta inte föranleda någon annorlunda bedömning, beträffande tillämpningen av p. 212.
(2/05.04.74)

Punkterna 212 och 215

Utformning av regler för tapetsering i utrymmen med brutna tak samt i utrymmen där inklädda trummor finns

Avtals- och Prislistenämnden har fastställt följande regler:

1. Då i utrymme, enligt rum 1 å skiss, delarna A och B tapetseras, tillämpas p. 212 å hela ytan. P. 215 tillämpas däremot inte på någon del.

2. Då i utrymme med inklädd trumma, enligt rum 2 å skiss, delarna A, B

och C tapetseras, tillämpas p. 212 på den vägg där trumman finns. P. 215 tillämpas däremot inte på någon del.
(2/26.01.76)

Punkt 231

Nedtagning av el-radiatorer

Centrala Yrkesnämnden har konstaterat att det kan ifrågasättas om rubricerade arbetsmoment kunde tillhöra målarens arbetsuppgifter. Om dock tvingande omständigheter går att målaren utför löskoppling av element kan detta arbete ej anses ingå i remsläggnings- resp utspacklingsmomentet, arbetet är att betrakta som tidarbete. Dock uttalade nämnden att om vidarebehandlingen medför att p. 231 debiteras anses en löskoppling ingå i detta pris.
(1/04.10.77)

AVDELNING III

Strykning eller sprutning

Punkt 301

Betalning för bättring av järnkonstruktioner inklusive icke tidigare behandlade muttrar och bultskallar

Centrala Yrkesnämnden beslöt föreskriva att, om det ej mellan arbetsgivaren och ackordslaget överenskommits och klart utsagts att bultar och muttrar skall ingå i bättringspriset, skall dessa betalas särskilt.
(1/12.06.67)

Prislistans avdelning III

TVIST OM VILKEN AV PRISLISTANS PUNKTER 302T ELLER 304T SOM SKULLE TILLÄMPAS FÖR LASERING SOM EFTERFÖLJDES AV EN STRYKNING MED KLARLACK.

Ett måleriföretag hade gjort avdrag på en ackordsräkning för ett ackordslag som utfört lasering och en efterföljande strykning med klarlack. Arbetsgivaren hävdade att laseringen som föregick strykningen med klarlack skulle prissättas enligt prislistans punkt 302T och ej med punkt 304T som ackordsräkningen innehöll uppgift om. Avdraget utgjordes av skillnaden i pris mellan tillämpningen av dessa två prislistepunkter.

Lokalavdelningen hade bestridit det gjorda löneavdraget och ställt sig bakom det krav som ackordslaget hade, nämligen betalning av den utförda laseringen på det sätt som framgick av ackordsräkningen.

I den lokala förhandling som följde kunde enighet ej uppnås varför arbetsgivaren förde tvisten vidare till Distriktsskiljenämnden med begäran om att denna skulle bifalla företagets tolkning av prislistan. Distriktsskiljenämnden kunde ej enas om en lösning av tvistefrågan varför ärendet, p g a att det bedömdes som en principiell fråga, fördes vidare till Riksskiljenämnden.

Riksskiljenämnden fastställde att den aktuella laseringen skulle prissättas enligt punkt 304T.
(5/ 1996.11.27)

Punkt 310 Kommentar 1

Skugglister etc som vid sprutning ej skall inmätas i murytor

Avtals- och Prislistenämnden uttalade att skugglister, finare lister i tak och på väggar, listsamlingar etc ej är att jämställa med det trä som anges i kommentar 1 och sålunda ej skall inmätas i murytor, såvida ej annat anges i avtalet.
(2/05.04.74)

Punkt 321

Behandling på masonitlist i tak

Tvisten gällde om behandling på masonitlist i tak skulle räknas som "färdigstrykning" eller "uppläggning" då listen färdigstrukits i samband med taket och därefter målats i särskild färg.

Centrala Yrkesnämnden beslöt att ifrågavarande strykning på listen skall betalas med priset i p. 321 d v s som uppläggning av lister .
(1/09.11.45)

AVDELNING IV

VVS. El. Luckor samt Detaljer

Punkterna 441, 442 och 443

Betalning för målning av avstängningskran och rörkopplingar på rör till värmeelement som målats samtidigt och med samma färg som röret

Centrala Yrkesnämnden uttalade att sådana avstängningsventiler och rörkopplingar varom här är fråga skall inmätas i röret och betalas med priserna för rör.

(1/24.02.56)

Punkterna 441, 442 och 443

Betalning för målning av flänskopplingar på järntrummor

Centrala Yrkesnämnden har beslutat att om s k flänskopplingar ingår i ytor som betalas med priserna för järn och som målas samtidigt och med samma färg som konstruktionen, inräknas de i dessa och betalas ej särskilt. Behandlas sådana kopplingar enbart skall de betalas som flänskopplingar.

(1/26.05.65)

Punkterna 441, 442 och 443 samt kommentar 2 och 3 efter punkt 463

Mätningssätt för luckor till säkringsboxar

Frågan gällde om båda sidor av lucka som anges före p. 441 skall mätas för att fastställa storleken i de fall, då såväl in- som utsidan av luckan målas.

Med hänvisning till de principer som gäller för mätning av luckor i andra fall och som anges i prislistans kommentarer 2 och 3 efter punkt 463, beslöt Avtals- och Prislistenämnden uttala att ifrågavarande luckors storlek avser den yta som framkommer när de sträckta längd- och breddmått multipliceras med varandra. Det därvid uppkomna måttet gäller för behandling; om så erfordras på båda sidor.

(2/20.12.66)

Punkterna 461, 462 och 463

Betalning för ventilationsspringor i dörrar

Vid målning av dörrar till klädskaop hade varje dörr upp- och nertill varit försedd med fyra ventilationsspringor, vars övre plåtkanter pressats utåt så att hela anordningen fått ett utseende påminnande om ett ventilgaller av den typ som brukar finnas utvändigt i husfasader.

Centrala Yrkesnämnden beslutade att ventilationsanordning av relaterat utseende skall betalas som för målning av ventilgaller, varvid även eventuell målning av galler baksida ingår i priset. Anordningar som endast består av borrarade hål eller utstansade springor skall dock icke betraktas som ventiler eller ventilgaller i prislistans mening.

(11/14.01.60)

AVDELNING V

Procentförändringar

Punkt 504, 514

Behandling av sk spårade plattor

Avtals- och Prislistenämnden har uttalat att vid strykning eller bredspackling av-spårade träfiber- eller liknande plattor, skall, då den sammanhängande ytan mellan spåren ej överstiger 1 kvm p. 504 resp 514 tillämpas.

(2/16.05.63)

Punkterna 511 och 517

Målning på Multisten

För målning på Multisten fin skall p. 511 tillämpas och för målning på Multisten grov skall p. 517 tillämpas. Dock skall endast första behandlingen erhålla tillägg.

(2/16.02.82)

Punkt 514

Extra instrykning i fogar

Parterna har enats om att extra instrykning i fogar för att fylla eventuella springor ej är prissatt arbete. Sådan instrykning måste vara beordrad.

(3/75)

Punkt 521

Prissättning av betongskärmar mellan balkonger och utsidor av balkonggavlar

Rubricerade skärmar och utsidor var sammanhängande fr o m övre t o m nedre balkongen. Skärmar och balkongbottnar var målade med betongfärg medan vägglivet på balkongen, som bestod av trä, målades med oljefärg. Övriga väggar utgjordes av tegel.

Då ifrågavarande skärmar ej utgjordes av några i p. 521 angivna byggnadsdetaljer uttalade Avtals- och Prislistenämnden att p. 521 ej skulle tillämpas för ifrågavarande skärmar och utsidor.

(2/28.12.66)

Punkt 526

Målning av bottnar i simbassäng och oljetanker

En firma hade utfört målning av dels en simbassäng bestående av

cementputsad betong, dels av två stycken oljetanker bestående av ihopsvetsad järnplåt. Såväl bassängbotten som oljetankarnas bottnar hade målats med samma täckfärg som respektive väggar. Tvist hade uppstått om huruvida reducering enligt punkt 526 kunde förekomma för nämnda bottnar.

Centrala Yrkesnämnden uttalade att det visserligen ej i prislistan fanns angivet att nämnda punkter kunde tillämpas vid behandling av alla slags bottnar, men att förhandlarparterna avsett att en bassängbotten och en tankbotten av sådan typ som de omtvistade var att betrakta som golv. Punkt 526 kunde därför i sådant fall tillämpas.
(1/11.11.58)

Punkt 526

Målning av golv i vindsutrymmen

Vid en arbetsplats hade vindsgolv målats. Vinden hade med träreglar och nät indelats i mindre utrymmen med cirka 1 kvadratmeters golvyta. De på golven liggande reglarna hade ej målats. Arbetsgivaren hade ansett att hela golvet var en enhet och därför reducerat behandlingspriset enligt p. 526.

Centrala Yrkesnämnden uttalade att då träreglarna legat direkt på golvet hade varje vindskontor var för sig utgjort ett utrymme. Endast i de fall något av dessa utrymmen hade en golvyta överstigande den i punkt 526 angivna kunde reducering av behandlingspriset komma i fråga.
(1/09.02.59)

Punkt 526

Behandling av läktare och trappor i sporthall

I en sporthall hade läktare och trappor målats. Mellan avsatserna på läktaren var räcken och konsoler för sittbänkar uppsatta men sittbräderna var ej monterade. På ackordsräkningen hade ingen reducering enligt p. 526 upptagits. Vid utbetalning av ackordsräkningen hade arbetsgivaren gjort avdrag med den procentsats som anges i p. 526

Centrala Yrkesnämnden konstaterade att förutsättningarna i det aktuella fallet var sådana att p. 526 ej var tillämplig.
(1/09.12.69)

Punkt 527 kommentar 2

Begreppet "Provisoriska lokaler"

En nyuppförd provisorisk skolbyggnad hade, som framgick av tillgängliga handlingar, avsett att användas för skoländamål i 10 år.

Twisten gällde huruvida byggnad, som under så lång tid varom här var fråga skulle användas för nämnda ändamål, enligt prislistans mening kunde betraktas som provisorisk.

Avtals- och Prislistenämnden uttalade att ifrågavarande skolbyggnadslokaler, som var avsedda att brukas mer än fem år ej kunde hänföras till de provisoriska lokaler som anges i prislistans Avdelning V punkt 527 kommentar 2.

(2/27.11.58)

Punkt 527

Punkt 527:s tillämpning för arbete i resgodsexpedition

Vid en centralstation hade bl a resgodsexpeditionen målats men vid uppmätningen hade p. 527 icke tillämpats. Vid utbetalning av överskott hade företaget därför gjort avdrag och utbetalat ersättning motsvarande p. 527.

Centrala Yrkesnämnden konstaterade att under normala förhållanden skulle resgodsutrymme betraktas såsom varande "enklare utrymme" i p. 527:s mening.

(1/26.06.79)

Punkt 547

Pivåhängda perspektivfönster

Avtals- och Prislistenämnden har konstaterat att den nuvarande texten i p. 547 även omfattar vertikalt pivåhängda perspektivfönster.

(2/22.05.79)

Punkt 547

Ersättning för avlyftning av perspektivbågar

Vid utvändig målning av glasade perspektivfönster hade någon ställning ej varit tillgänglig, varför arbetet måste utföras inifrån. För att komma åt karmen måste arbetarna lyfta av bågarne. Arbetarna hade yrkat ersättning med timlön för den tid som åtgått för avlyftningen. Arbetsgivaren hade bestritt yrkandet.

Centrala Yrkesnämnden ogillade arbetarpartens yrkande med motivering att i och med att bågarne avlyfts hade arbetarna vid målning

undgått det besvär som tillägget i p. 547 avsåg att ersätta.
(1/20.06.49 - skiljedom)

Punkt 547

Betalning för lösa bågar till perspektivfönster

Centrala Yrkesnämnden har förklarat att p. 547 skall tillämpas för glasade perspektivbågar oavsett om de är hängda eller målas lösa .
(1/15.03.56)

Taksprång

Parterna är ense om följande:

För taksprång som målas före uppsättningen tillämpas p. 551.

Då list eller väggdel t o m 50 cm bredd ansluter till taksprång och målas samtidigt med detta, sammanmätes den med taksprånget, om den sammanlagda bredden inte överstiger 120 cm.

Överstiger den sammanlagda bredden 120 cm användes p. 584 i tillämpliga fall.

(4/72)

Punkt 553

Definition av "fabriksgrundad panel"

Avtals- och Prislistenämnden har uttalat att med "fabriksgrundad panel" enligt p. 553 avses ej panel som behandlats av målarna på arbetsplatsen, eller i särskild lokal eller verkstad. Har målerifirman verkstad där man regelmässigt behandlar panel så skall denna betraktas som "fabriksgrundad".

Då panel levereras grundbehandlad till arbetsplatsen skall p. 553 tillämpas.

(2/22.11.78)

Prislistans avdelning V

TVISTEN GÄLLDE HURUVIDA PUNKT 553 SKULLE TILLÄMPAS VID STRYKNING AV PANEL SOM TIDIGARE GRUNDATS OCH STRUKITS EN GÅNG AV FERIEARBETARE I SÄRSKILD FÖR ÄNDAMÅLET FÖRHYRD LOKAL.

Ett företag hade låtit feriearbetare utföra grundning och en strykning av panel i en särskild för ändamålet förhyrd lokal. Panelen hade därefter

transporterats till en av företaget arbetsplatser där panelen färdigbehandlats av ett annat ackordslag. På ackordsräkningen hade för den strykning som där utfördes punkt 553 debiterats som ett tillägg.

Vid utbetalning av ackordsöverskottet för det utförda arbetet hade företaget gjort avdrag för den kostnad som punkt 553 avsåg.

Ackordslaget vände sig då till lokalavdelningen som ställde sig bakom kravet att ersättning enligt den angivna prislistepunkten skulle utgå. Företaget begärde då att Distriktsskiljenämnden skulle pröva frågan.

Distriktsskiljenämnden kunde ej enas om en lösning av tvisten varför ärendet hänsköts till Riksskiljenämnden.

Vid Riksskiljenämndens behandling begärde arbetsgivaren att Riksskiljenämnden skulle fastställa att punkt 553 ej skulle tillämpas på sätt som skett. Lokalavdelningen å sin sida hade vidhållit att prislistepunkten skulle tillämpas. Enligt av vad som parterna hade uppgett i målet hade det tidigare under de c:a 15 år prislistepunkten funnits inte förelegat någon tvist om tolkningen av denna.

Riksskiljenämnden fann det utrett att det som en praxis utvecklats att punkten tillämpats på sätt som debiterats på ackordsräkningen.

Riksskiljenämnden beslutade med ogillande av bolagets fastställsetalan förplikta bolaget att till ackordslaget utge den ersättning som innehållits.

(5/ 1992.02.24)

Punkt 572 - 573

Målning av fönsterfals utvändigt

Vid utvändig målning av fönster hade på en arbetsbeskrivning föreskrivits att endast karmen skulle uppskrapas medan falsen icke skulle undergå denna behandling. Ackordslaget hade ansett att falsen ej fanns särskilt prissatt varför falsen borde betalas med samma pris som karmen.

Centrala Yrkesnämnden konstaterade att avtalet icke uteslöt att färre behandlingar kunde förekomma på fals än på karm och uttalade att betalning endast skulle utgå för de på falsen utförda behandlingarna.
(1/19.10.51)

Punkt 573, Allmänna bestämmelser stycke 44 och 46

Prissättning fönsterkarmfals

Centrala Yrkesnämnden har konstaterat att arbetsstycke som delas av list, tätningsremsa och liknande som föranleder utsparning, anses dela arbetsstycket. I det aktuella fallet delar tätningslisten karmfals. Sålunda skall objektet uppmätas enligt följande regler:

Karmfalsen enligt prislistans p. 573 och den uppkomna listen enligt Allmänna bestämmelser st. 46.

Om den inre listen målas samtidigt och med samma färg som karmfalsen, skall listen prissättas enligt utvändiga priser och bestämmelser.

(1/28.01.83)

Punkt 589 kommentar 6

Listbleck

Parterna är ense om att vid målning av listbleck enligt punkt 589 kommentar 6 då man av tekniska skäl måste måla t ex den nedvikta delen från ställning och den på taket liggande delen från taket, skall man mäta detta som två listbleck.

I de fall täcklist av trä, på tak, målas samtidigt och i samma färg och ton som vindskiva etc. betalas den dock alltid särskilt.

(3/75)

Punkt 621

Begränsningarna 100 kvm eller 50 m

Enligt beslut i Avtals- och Prislistenämnden skall följande gälla: Begränsningarna 100 kvm eller 50 m, avser varje sammanhängande enhet (ej utrymme). Med enhet avses balk, pelare e dyl.

(2/13.10.80)

Punkt 631 och kommentar 3 under punkt 638

Tolkning av begreppet "avgränsade delar"

Vid målning utvändigt av en cirkusbyggnad hade tvist uppstått angående tolkning av begreppet "avgränsade delar". Delar av fasaden var horisontalt avgränsade genom att fasaden avdelats på mitten, av ett plåttak som sträckte sig ett par meter inåt. Ingen av delarna över eller

under plåttaket hade var för sig en höjd över 5 meter men sammanlagt översteg höjden 5 meter.

Arbetet hade utförts från sträckstegar och på ackordsräkningen hade p.631 debiterats.

Arbetsgivarparten hävdade att ingen ställningsprocent skulle utgå då ingen, av de omtvistade delarna på grund av "avgränsningen" översteg 5 meter.

Utan att taga principiell ställning i tvistefrågan beslöt Centrala Yrkesnämnden att arbetsobjektets speciella konstruktion utgjorde ett sådant hinder att nämnden fann skäligt att föreskriva att ett tillägg av 7 procent skulle utgå för allt arbete i förevarande fall.

(1/17.06.53)

Punkterna 631 och 636

Betalning för viss typ av stolpar

Vid en arbetsplats hade bl a 2-3 meter höga stolpar målats, vilka uppburet rörledningar. Stolparna och rörledningarna hade målats samtidigt från ställning varvid sammanlagda höjden överstigit 5 meter. Tvist hade uppstått om huruvida p. 631 eller 636 skulle tillämpas för ifrågavarande stolpar.

Centrala Yrkesnämnden hade vid besök på platsen konstaterat att stolparna ej var av sådan beskaffenhet att de kunde jämföras, med ledningsstolpar utan ingick i en sammanhängande järnkonstruktion, varför p. 631 skulle tillämpas.

(1/10.06.58)

Punkt 631

Punkt 631:s tillämpning i trappuppgång

I radhus hade förekommit en trappuppgång mellan bottenvåning och övervåning. Vid tid -för- målningsarbetets utförande hade icke den slutliga trappan varit monterad utan hade en provisorisk trappa använts.

Vid uppmätning hade p. 631 debiterats för det övre taket samt för de väggar som berörts av en höjd över 5 meter. Firman hade gjort avdrag med 45 procent för de vägg- och takytor för vilka punkt 631 debiterats med motiveringen att nämnda höjdtillägg icke omfattade större del av väggytor än som gällde själva trapphusdelen.

Centrala Yrkesnämnden konstaterade att grundvillkoren för tillämpning av p. 631 förelåg och skulle denna punkt sålunda tillämpas för övervåningens tak samt för väggar begränsade i enlighet med kommentar 3 (efter prislistans p. 638). Med hänvisning härtill beslöt

nämnden ålägga firman att utbetala gjort avdrag.
(1/02.03.73)

Punkt 631

Procenttillägg vid målning av omonterade balkongräcken

Målning av balkongräcken hade utförts då räckena stått på golv i källarlocal. Tvist hade uppstått om p. 631 var tillämplig i sådant fall.

Centrala Yrkesnämnden förklarade att det i p. 631 stadgade Procenttillägget i huvudsak måste avse ersättning för merbesvär vid målning av på husväggen monterade balkonger och att p. 631 icke kunde vara tillämplig för ifrågavarande fall.
(1/25.11.59 - skiljedom)

Punkt 631

Procenttillägg vid målning av väggar i s k indragna balkonger

Centrala Yrkesnämnden har beslutat att p. 631 skall tillämpas för ifrågavarande balkonger med undantag av på fasadväggen befintliga fönster- och dörrpartier med tillhörande bleck, trösklar och dylikt .
(1/16.05.63)

Punkt 632 och punkterna 545-547

Procenttillägg för målning av fönster

Vid utvändig målning av fönster hade order givits om att uppskrapning och pågrundning skulle utföras från sträckstege medan övriga behandlingar skulle utföras inifrån. Ackordslaget hade ansett att stegprocent, p. 632, skulle tillämpas för arbetet i sin helhet.

Centrala Yrkesnämnden fann att i dylikt fall förelåg icke skyldighet för arbetsgivaren att erlægga stegprocent för de behandlingar som utförts inifrån. (1/16.01.52)

Punkt 641

Tillämpning av punkt 641, då behandling utförs innan skåp och garderober monteras

Avtals- och Prislisenämnden har beslutat att, då behandling av skåp~ och garderobssytor utförs innan skåp och garderober monterats på plats och behandlingarna utförs särskilt, skall p. 641 tillämpas .
(2/21.04.58)

Punkt 641

Olika behandlingar på tak och väggar i garderober och skåp

Avtals- och Prislisenämnden har uttalat att tillägg enligt p. 641 skall utgå för alla behandlingar som utförs på tak och väggar och att till sådana behandlingar även skall hänföras arbeten såsom snörslagning, uppsättning av maskeringsband etc.

Däremot skall p. 641 ej tillämpas för styckedetaljer såsom ventiler, beslag o dyl.

(2/04.06.57)

Punkt 641

Begreppet "tak och väggar" i skåp

Vid en nybyggnad hade inredningsskåpen behandlats invändigt. Skåpens bakstycken hade bestått av träfiberplattor. Sidostyckena i en del skåp hade bestått av trä och i en del av plattor. Tvisten gällde huruvida dessa delar skulle betraktas som "tak och väggar" för vilka p. 641 skulle tillämpas.

Centrala Yrkesnämnden uttalade att vid målning i garderober och skåp skall p. 641 tillämpas även för de delar som utgör garderobens eller skåpets tak och väggar, d v s överstycke, bakstycke och sidostycken.

(1/11.11.58)

Punkt 641

Tillämpning av punkt. 641 då arbetet uppdelats på flera ackordslag

Tvisten gällde huruvida p. 641 skall tillämpas i fall där taket i ett utrymme behandlats av ett föregående ackordslag och väggarna enbart, som en följd därav, kom att understiga 20 kvadratmeters yta.

Centrala Yrkesnämnden förklarade att den sammanräknade ytan av tak och väggar, som vid arbetstillfället behandlades av målaren, skall vara avgörande för om utrymmet är att betrakta som ett mindre utrymme eller ej och detta även om arbetet var uppdelat på flera ackordslag.

(1/08.10.59)

Punkt 641:s tillämpning i klädkammare

Fråga hade uppstått huruvida klädkammare var att jämställa med garderob så att p. 641 var tillämplig även i sådant fall då den behandlade ytan av tak och väggar överstiger 20 kvadratmeter.

Centrala Yrkesnämnden förklarade att klädkammare i princip är jämförbar med garderob och att p. 641 är tillämplig i fall som det beskrivna.

(1/02.12.71)

Punkt 642

Upplag av material eller möbler

Enligt överenskommelse mellan parterna gäller regeln om 50 procent endast för möbler.

(4/72)

Punkt 642

Tillämpning av punkt 642 med samtidig tillämpning av ställningsprocent

Twisten gällde huruvida punkt 642 är tillämplig vid samtidig tillämpning av ställningsprocent vid arbete från ställning i lokal som användes till verkstad för andra yrkens arbetare.

Centrala Yrkesnämnden har uttalat att principiellt kan tillägg enligt p. 642 utgå samtidigt med ställningsprocent. Om tillägget skall utgå för hela arbetsstycket eller del därav beror på i vilken omfattning hinder förelegat.

(1/28.05.58)

Punkt 642

Tillägg enligt punkt 642 i vagnverkstad

I en vagnverkstad hade utförts målning av tak och i den befintliga glasomfattningar. Arbetet hade skett från rullställning och vid uppmätning hade arbetet debiterats med tillägg enligt p. 642. Arbetsgivaren hade betalat tillägget för en tredjedel av takytorna då-han ansett att hinder av det slag som avses i punkten ej förekommit i hela verkstaden.

Centrala Yrkesnämnden uttalade att sådana stora utrymmen varom här var fråga, måste betraktas på något annorlunda sätt än de mera vanliga utrymmen som anges i p. 642. Nämnden förklarade att om tillägg skall utgå för hela arbetsstycket eller endast del därav beror på i vilken omfattning det förekommit sådant hinder som tillägget avser ersätta. Det ankom därför på den lokala skiljenämnden att bedöma i vilka avgränsade delar av vagnverkstaden som hinder förelegat. För dessa delar skulle tillägg enligt p. 642 utgå.

(1/19.06.62)

Punkt 642

Punkt 642:s tillämpning då upplag förekommit

Vid målning av villabebyggelse hade upplag förekommit i varje hus men ej i så stor utsträckning att det överstigit 50 procent av golvytan i respektive utrymme. Arbetsgivaren hade därför ansett att p. 642 ej skulle tillämpas.

Centrala Yrkesnämnden förklarade att sammankoppling av begreppet "50 procent av golvytan" med "upplag, materialförråd etc" var felaktigt, då denna regel gäller förekomsten av möbler.

Nämnden uttalade att vägledande för definition av upplag i p. 642 måste vara det hinder som i varje särskilt fall uppstår i arbetet.

Byggnadsmaterial, som skall användas i respektive utrymme, kan som regel förvaras där under målningstiden. Av praktiska skäl är det dock vanligt att man placerar dylikt mindre skrymmande material i en lägenhet mitt på golvet i ett av dess utrymmen. Detta föranleder icke debitering av p. 642.

(1/18.03.71)

Punkt 643

Procenttillägg för utvändig målning av port- och trappdörrar

Vid utvändig målning hade även dörrar till trappor, ledande till i egendomen befintliga våningar, målats. Arbetarparten hade yrkat ersättning enligt p. 643. Arbetsgivarparten hade bestritt arbetarpartens yrkande med bl a den motiveringen att med "entre" menades ett av väggar begränsat utrymme innanför porten. Arbeta på portars yttersidor kunde aldrig bli föremål för procenttillägg utom i de fall som regleras i p. 644.

Centrala Yrkesnämnden biföll arbetarpartens talan och motiverade detta bl a med att trappdörrarnas utsidor uppenbarligen måste uppfattas såsom ingående i "entren". Samma måste också gälla beträffande portdörrar.
(1/20.06.49 - skiljedom)

Punkt 643

Procenttillägg vid målning av trappuppgång i nybyggnader där inflyttning ej skett

Centrala Yrkesnämnden har förklarat att procenttillägg enligt p. 643 alltid skall utgå vid målning av trappuppgångar i nybyggnader oavsett om byggnaden har tagits i bruk för sitt ändamål eller ej
(1/19.05.48 skiljedom)

Punkt 644

Procenttillägg för arbete i fabriksmatsal

Arbete hade utförts i en fabriksmatsal, i vilken servering samtidigt pågick med undantag för tiden kl. 11.00-11.30 och kl. 15.00-16.30. Med anledning härav hade firman vägrat att erlægga mer än tre fjärdedelar av det i p. 644 stadgade tillägget.

Centrala Yrkesnämnden förklarade att för ifrågavarande arbete skall tillägg enligt p. 644 utgå utan minskning.

(1/20.06.49)

Punkt 644

S k "rörelseprocent"

Vid reparation av en affärslokal hade densamma varit helt utrymd medan verksamhet i till affärslokalen angränsande kontor och verkstad var igång. Till de sistnämnda lokalerna hade man haft tillträde dels genom affärslokalen, dels genom en dörr direkt från gården till verkstaden. Dörren till affärslokalen hade tidvis varit låst.

Arbetarparten hade hävdatt att p. 644 skulle tillämpas enär affärslokalen varit att anse som korridor eller passage.

Centrala Yrkesnämnden fann att eftersom normal rörelse ej pågått i lokalen och att lokalen varit utrymd samt att de genom lokalen passerandes antal varit ringa, prislistans p. 644 i detta fall ej kunde anses tillämplig.

(1/09.10.51)

Prislistans avdelning V

TVIST ANG. OM PUNKTERNA 649 OCH 650 ÄR TILLÄMPLIGA VID MÅLNING AV VILLAUTRYMME SOM ÄNDRAT KARAKTÄR.

En villa som tidigare använts som bostad hade försålts till ett reklamföretag som bl a använder vindsvåningen som fotoateljé. Tvisten gällde om punkterna 649 och 650 skulle tillämpas vid målning i det aktuella vindsutrymmet där höjden till tak är 4,5 m.

Riksskiljenämnden beslutade att punkt 649 i föreliggande fall får anses tillämplig.

(5/ 1983.11.01)

Punkt 649

Begreppet "villor"

Avtals- och Prislistenämnden har förklarat att med villor avses byggnader (hus) med en eller två lägenheter, oavsett om lägenheterna finns på ett eller flera plan.

Sommarstugor räknas som villor.

Med målning avses såväl reparationsmålning som nybyggnadsmålning .

För målningsarbeten på fristående uthus eller garage som tillhör en villa, utgår ej tillägg enligt p. 649.

(2/10.11.70)

Tillämpning av p 541 och 650

Vid reparationsmålning på en arbetsplats hade tvist uppstått om tillämpning av p 541 och p 650 Avtals och prislistenämnden har tagit följande beslut.

- 1.) Skall p 650 utgå där det förekommer franskt snickeri i form av dörrar på objektet? Nämnden konstaterar att det förekommer franskt snickeri, tillägg enligt p 650 skall därför utgå.
- 2.) Skall p 650 utgå för att det förekommer profilerade lister enligt kommentar 3 i p 541? Nämnden konstaterar att kommentar 3 i p 541 ej berättigar tillägg enligt p 650.
- 3.) Skall p 541 utgå på profilerade lister på dörrfoder inklusive dörrkarmar på detta objekt? Nämnden konstaterar att rundningar och profiler förekommer på nämnda dörrfoder, dessa bör inräknas i profilering för bestämmande av om måttet 30% uppnås. I det aktuella fallet uppgår profileringen till mer än 30% och skall därför utgå. Rundstav utan profilering utgör ej underlag för p 541.
(APN 3/05.16 och 08.22.2005)

(Anmärkning: p 650 utgår endast om kriterierna i punkten med kommentarer uppfylls)

Punkt 651

Ersättning för materialtransport i fabriksbyggnad

Vid målningsarbete i en fabriksbyggnad, 3 våningar hög och 180 meter lång, hade materialförrådet varit beläget i mittenvåningen vid ena gaveln. Genomgående trappa mitt i fastigheten hade varit tillgänglig för materialtransporten. Arbetet utfördes som ett ackord.

Centrala Yrkesnämnden beslutade att ersättning för materialtransport skall utgå upp- respektive nedför trapporna samt för transporten från materialförrådet fram till trappan.

(1/23.10.48)

Ett annat fall gällde en 540 meter lång fabriksbyggnad. Materialdepån hade varit placerad i byggnadens mitt. I höjddled hade det i en del fall förekommit transport upp till 30 meters höjd. På ackordsräkningen hade debiterats ersättning enligt p. 651. I denna ingick ersättning för materialtransport till utrymmen som låg avskilda från huvudbyggnaden. Den sistnämnda ersättningen hade firman utbetalat, men inte återstoden, då firman ansåg att texten inte gav stöd för detta krav.

Centrala Yrkesnämnden fann att målarna, på grund av de onormalt stora avstånden på arbetsplatsen, hade fått företaga arbete med materialtransport som borde leda till någon form av ersättning och fann därför skäl att kompromissvis föreskriva att firman skulle, utöver vad som redan utbetalats för materialtransport, till ackordslaget utbetala skadestånd.

(1/13.07.60)